

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԵՐԿՐԱՍՏԱՆԻ
ԿՈՄԻՏԵ
МОЛОДЫЕ
ХУДОЖНИКИ
АРМЕНИИ

С 0001 000102

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԵՐԺՈՒՐՆԻ ԿԱՐԿՈՒՄԸ

МОЛОДЫЕ ХУДОЖНИКИ
АРМЕНИИ

«Ոպերատիվ գրող»

ԳՄԴ 85.143(22)7
Հ 247

Հ 4903020000(463) 246,86 «S»
705(01)87

© «Սովետական գրող» հրատարակչություն, 1987

© Издательство «Советская проза», 1987

ՅԱՆԿ	
ԱՌԱՋԱԲԱՆ	7
ԳԵՂԱՆԿԱՐ	25
ԳՐԱՖԻԿԱ	101
ՔԱՆԳԱԿ	111
ԴԵԿՈՐԱՏԻՎ	143
ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ	
ԱՐՎԵՍ	
ԿԱՏԱԼՈԳ	159

СОДЕРЖАНИЕ	
ПРЕДИСЛОВИЕ	16
ЖИВОПИСЬ	25
ГРАФИКА	101
СКУЛЬПТУРА	111
ДЕКОРАТИВНО-	143
ПРИКЛАДНОЕ	
ИСКУССТВО	
КАТАЛОГ	159

Վերջին տասնամյակում Հայաստանի կերպարվեստն էական զարգացում ապրեց: Իրականությունը ստեղծագործաբար իմաստավորելու, նրա գեղագիտական ընկալման տարբեր տեսանկյունների հայտնագործման, արդի ձևերի որոնման ընթացքը լարված էր և նպատակամետ: Այդ պրոցեսին իրենց գործուն մասնակցությունը բերեցին այն երիտասարդ հայ նկարիչները, որոնք ասպարեզ իջան 70-ական թվականների կեսերին, երբ հանրապետության մշակութային կյանքում, ինչպես և ամբողջ բազմազգ սովետական արվեստում նշմարվեցին զգալի որակական տեղաշարժեր: Ու թեև այս «մակընթաց ալիքը» չունեւր այն մասշտաբայնությունն ու թափը, որ նըկատվեց երկրի գեղարվեստական կյանքում 50 — 60-ական թվականների սահմանագծին, այդուհանդերձ, դրանով սկզբնավորվեց սովետական արվեստի հերթական նոր փուլը, որն իր ծագումնաբանությամբ կապված էր նախորդին և նրանով էր պայմանավորված:

Սոցիալիստական ռեալիզմի, այսինքն՝ իրականության ճշմարիտ արտացոլման, մեր ժամանակակցի հոգեկան և բարոյական նկարագրի բացահայտման մեթոդը երիտասարդ հայ նկարիչների ստեղծագործություններում երևան հանեց թաքնված լայն հնարավորություններ և ներքին հարուստ պաշարներ: Այս մեթոդի հույն ներհոսեցին բազմաթիվ վտանգներ, ընդլայնվեց նրա «աշխարհագրությունը»:

Ներքին փոփոխությունները մեր կերպարվեստում ընթանում են երկու ուղղությամբ՝ ոճական կամ ոճաստեղծման մարզում և զաղափարապատկերային կամ բովանդակային ոլորտում: Հայ երիտասարդ նկարիչների արվեստում նկատվում է պայմանական գեղանկարչական-պլաստիկ լեզվի բարդացման ձգտում, գերազույն ուշադրություն է ցուցաբերվում գեղարվեստական արտահայտչականության այնպիսի տարրերի ինքնուրույն արժեքի հանդեպ, ինչպիսիք են գույնը, ռիթմը, ֆակտուրան և նույնիսկ պատկերման տեխնիկան: Դեռևս իրեն չի սպառել գեղանկարչական հարթության կամ պլաստիկ ծավալի դեկորատիվ և մոնումենտալ կազմակերպման միտումը, շարունակվում է մշակման ենթարկվել համադրումների խնդիրը ոչ միայն հարակից ծանրերի, այլև արվեստի հարակից սեռերի միջև:

Բնութագրական է, որ երիտասարդ հայ արվեստագետներն առավել իմաստավորված մոտեցում են ցուցաբերում ազգային մշակութային ավանդների և հատկապես հայ միջնադարյան արվեստի փորձի հանդեպ: Միևնույն ժամանակ շարունակում են ծանոթանալ նորագույն արևմտյան գեղանկարչությանը և քանդակին, որի վկայություն է երևանի ժամանակակից արվեստի թանգարանի ցուցադրությունը:

Առհասարակ երիտասարդ հայ նկարիչների բոլոր սերունդներին հատկանշական է ձգտումը դեպի անսպասելի, ինքնատիպ լուծումները, թեև այստեղ նրանց լուրջ խոչընդոտներ են սպասում: Ժամանակակից արվեստում ինքնատիպ լինելը հեշտ բան չէ, դա փորձարկված է գործնականում, և թերևս արդեն սպառել է գեղանկարչական պլաստիկ ձևի «մոդեռնացման» բոլոր հնարավոր եղանակները: Վերացարկել բովանդակությունը կամ անտեսել այն. սրանից ավելի որևէ բան անել՝ նշանակում է վերջնականապես վերացնել գեղանկարչության և քանդակագործության տեսակային առանձնահատկության սահմանները, զրկելով դրանք ոչ միայն գեղարվեստական որակից, այլև ճանաչողական արժեքից: Երիտասարդները, գիտակցելով այդ, աստիճանաբար վերդադառնում են պատկերման ավանդական ձևերին, ասես կրկին հայտնագործելով իրենց համար առարկայական աշխարհի գեղեցկությունը, նրա շոշափելի մարմնականությունը: Նրանց ստեղծագործության նշանակալից և գաղտնի առանձնահատկություններից մեկն էլ հենց այդ միտումի զարգացումն է:

Երիտասարդ հայ նկարիչների մասին խոսակցությունը, նկատի ունենալով կոնկրետ անուններ և ստեղծագործություններ, անտարակույս, անհրաժեշտ է սկսել գեղանկարչությունից: Վերը նշված միտումներն իրենց լիարժեք և հետևողական մարմնավորումն են գտել հատկապես կերպարվեստի այս տեսակում: Դիտարկելով երիտասարդների աշխատանքները՝ դժվար չէ նկատել, որ դրանց մեծամասնությունը չի ենթարկվում ժանրային խիստ դասակարգման: Օղային և գծային հեռանկարների, ծավալների լուսաստվերային մոդելավորման բացակայությունը, կոմպոզիցիոնների պայմանական գունային լուծումները ծառայեցվում են մի նպատակի՝ չդիմելով նկարագրությանը կամ պատումին, բացառապես գեղանկարչական հնարքների օգնությամբ արտահայտել որոշակի հուզական մոտիվ, դիտողի մեջ առաջացնել հուզապարունի համապատասխան վիճակ: Առաջին հերթին այն նվաճվում է կոլորիտի ակտիվացման հաշվին, սկսած ամենանրբին երանգավորումներից մինչև վառվռուն գունաշերտերի բացահայտ բախում՝ հավելվող գույների սկզբունքով, որին սիրով էին դիմում թե՛ Մ. Սարյանը և թե՛ Մինասը:

Այս իմաստով առանձնանում են Վ. Գաբազյանի և Վ. Վարդանյանի («Հավերժ երիտասարդ թատրոն», «Ապստի երազը», «Դերասանուհի» և այլն) աշխատանքները: Այստեղ չկա ծավալուն սյուժե կամ գործողություն, կա միայն արվեստագետի անհատական «պատրանք», որը զուրկ է ժամանակային և տարածական կոնկրետ չափումներից: Դրանք ոչ այլ ինչ են, եթե ոչ մոռացված կամ հիշողության մեջ աղոտ մտապահված անցյալի հեռապատկերներ, բանաստեղծական արձագանքներ, որոնք իրականությանն են շաղկապվում աննշմար պատկերային զուգորդումներով: Գեղանկարչական նման ըմբռնումը ենթադրում է կտավի դեկորատիվ խիտ հագեցվածություն: Գույնը, լուսավորությունը, ռիթմը, ֆակտուրայի գունեղությունը այստեղ ձեռք են բերում ինքնաբավ բնույթ և ծառայում գեղանկարչական հարթության գերազույն «էսթետիկացիային»: Ուշագրավ է, որ այդ նկարիչները, հեռանալով կոնկրետ սյուժեից, հաճախ դիմում են երաժշտական ընկալում ենթադրող մոտիվների: «Վիշտ», «Եղբերգություն», «Երազ», «Ապաստում», «Հուշ»՝ ահա այն հուզական վիճակները, որ փորձում են իրենց գործերում արտահայտել Վ. Վարդանյանը և Վ. Գաբազյանը:

Ստեղծագործական փոքր-ինչ այլ կոնցեպցիայի է հետևում Վ. Մկրտչյանը, թեև նրա աշխատանքներում ևս գերակշռում է գեղարվեստական պատկերի իմաստավորման փոխաբերական կերպը: Վ. Մկրտչյանի արվեստում մեծ տեղ ունի կանացիության թեման: Նկարչի վրձնած կանանց դիմանկարները, թերևս, մինչև հիմա ստեղծածի լավագույնն է:

Ելնելով կոնկրետ մոդելից՝ Վ. Մկրտչյանը հասնում է խիստ պայմանական, սակայն ներքին ոգեշնչվածությամբ լեցուն կերպարի, որն ընկալվում է որպես բանաստեղծական մետաֆոր, գեղեցկության և ոգեղենության խորհրդանշան: Վ. Մկրտչյանն իր աշխատանքներում հատուկ ուշադրություն է դարձնում գեղանկարչական հարթության գունային և տարածական կազմակերպման խնդիրներին: Նրա ստեղծագործությանը բնորոշ առանձնահատկություններից է նաև լուսաստվերային բարդ խաղը, լուսավորության արտասովոր էֆեկտները, որոնք ստեղծում են խորհրդավորության կամ բազմիմաստություն մթնոլորտ («Մռացված մեղեդի», «Փորձ», «Տոն» և այլն):

Լուսաստվերային բարդ հակադրություններով, առկայծող լուսավորության ինքնատիպ լիցքով են հագեցած Ռ. Արուվյանի այնպիսի աշխատանքները, ինչպիսիք են «Տոնը», «Աշունը», «Խաղը» և այլն: Նրա ստեղծագործությունը աղերսներ ունի 19-րդ

դարի վերջի և 20-րդ դարի սկզբի եվրոպական սիմվոլիզմի հետ:

Եթե վերոհիշյալ նկարիչներին, անհատական գեղանկարչական ձեռագրի տարբերություններով հանդերձ, միավորում է մետաֆորիկ պատկերային լեզվի, առավելապես դեկորատիվության և գունեղության ձգտումը, լուսավորման ու երաժշտական ռիթմի խնդիրների հաստատումը, ապա Մ. Մանուկյանի, Ա. Իսաբեկյանի, Ֆ. Եղիազարյանի և ուրիշների ուշադրությունը բնեզված է շրջապատող աշխարհի բնական գեղեցկության վրա:

Այս միտումն առանձնապես ցայտուն դրսևորվեց նատյուրմորտի ժանրում, որը 60 — 70-ական թթ. հայ վարպետների մեծամասնության ստեղծագործության մեջ կրում էր գերազանցապես հարթ-դեկորատիվ բնույթ, զարգացնելով Մ. Սարյանի՝ բույսեր և ծաղիկներ պատկերող նատյուրմորտների ավանդները: Մ. Մանուկյանի, Ա. Իսաբեկյանի կամ Ֆ. Եղիազարյանի նատյուրմորտներում նախընտրությունը տրվում է զուտ առարկայական մոտիվներին, շեշտադրվում են պատկերվող առարկաների ծավալային-պլաստիկ և ֆակտուրային հատկանիշները: Անգամ այն դեպքերում, երբ մեր երիտասարդ նկարիչները դիմում են ծաղիկներ կամ բույսեր պատկերող մոտիվներին (Ռ. Խեչոյանի «Տառասկով նատյուրմորտ», Հ. Մխիթարյանի «Նատյուրմորտ» և այլն), Նրանք փորձում են շրջանցել մեկնաբանման դեկորատիվ տեսանկյունը, մեղմում են ստեղծագործությունների կոլորիտը, հրաժարվում հարթ «չեզոք» հիմնագույնից, փոխարինելով այն ինտերիերային կամ տարածական մեկ այլ կառուցվածքով: Այս նկարիչները առանձնակի հմայք են գտնում մարդու ձեռքով պատրաստված, Նրա կենսագրության դրոշմը կրող առարկաների մեջ, որոնք չափակցվում են մարդու կենցաղի գեղագիտությանը: Նրանք այն համոզման են, որ խողովակի փայլեցրած մակերեսը կամ փայտի խորդուրդող հարթությունը, ծաված մեխը կամ պարկի կտորը նույնքան գեղարվեստական են, որքան ճաշակով և մեծ արվեստով հավաքված ծաղկեփունջը կամ Հայաստանի արևահած պտուղները: Նատյուրմորտի ժանրի նման ըմբռնման մեջ, որը սկզբունքորեն տարբերվում է սարյանականից, երևում է Գ. Շլյախի կամ Հ. Հակոբյանի եթե ոչ անմիջական ազդեցությունը, ապա միանգամայն որոշակի ընդհանրությունը Նրանց հետ: Այդ նկարիչների նատյուրմորտներն ունեն գերազանցապես հետախայաց բնույթ. արտացոլման նյութը հիմնականում օգտագործումից դուրս եկած, հնացած առարկաներն են, որ կորցրել են իրենց նախնական կիրառական հատկանիշները: Այս աշխատանքները ենթադրում են ոչ թե պասսիվ հանգեցողական ընկալում, այլ ակտիվ ինտելեկտուալ գրույց: Ասվածը գլխավորապես վերաբերում է Մ. Մանուկյանի և Ա. Իսաբեկյանի աշխատանքներին, որոնք պահանջում են դիտողի որոշակի մակարդակ և առավել խոհական մոտեցում («Շարդենի ինքնանկարով նատյուրմորտ», «Գոթական ձեռագրով նատյուրմորտ» և այլն):

Նախորդ տասնամյակում, չնայած իր «պատկերագրական կայունությանը», նկատելի զարգացում ապրեց նաև դիմանկարի ժանրը: Եթե 60-ական թվականներին այստեղ գերիշխում էր գործելու կամքով և անձնազոհության պատրաստ առնական, ռոմանտիկացված հերոսի կերպարը (հատկապես Մ. Ավետիսյանի և Ռ. Աղալյանի ինքնանկարներում), ապա երիտասարդների ստեղծագործություններում Նրա տեղը հետզհետե զբաղեցնում է խորը ինքնազննման կամ ինտելեկտուալ մտախայցության հավված խորհրդածող հերոսը:

Սույն հրատարակության մեջ ներկայացված դիմանկարների մեծ մասը (ոչ միայն գեղանկարչական, այլև քանդակագործական) պատկերում են կամ արվեստի և գրականության լայն ճանաչում ստացած գործիչների, կամ գիտական մտավորականու-

թյան ներկայացուցիչների: Երիտասարդ սերնդի ուշադրությունը գլխավորապես գրավում են մտավոր աշխատանքով ապրող մարդիկ, որոնց ներաշխարհի բացում է հոգեբանական և հուզական բարդ տեսանկյուններ: Այս իմաստով ուշագրավ է Փ. Միրզոյանի ստեղծած տիկնիկավար «Ա. Սարգսյանի» դիմանկարը: Նկարչի համար կարեւորը ոչ միայն արտաքին նմանությանը հասնելն է, այլև բնորդի ներաշխարհի բացահայտումը: Հեղինակին հաջողվել է գտնել գունային և կոմպոզիցիոն համոզիչ լուծում, բնորդը նկարված է ինտերիերում, ուր լույսի և ստվերի թրթռուն խաղը, ասես կախարդանքով կերպարանափոխելով առարկաները, փոքր-ինչ պայմանական, «բեմական» բնույթ է հաղորդում շրջապատին: Համոզիչ է հաղորդված նաև ստեղծագործական ներշնչման մթնոլորտը, որով համակված է տիկնիկավարը: Դիտողին, անշուշտ, կաշառում է արվեստագետի լրջախոհ վերաբերմունքը, կերպարի մտեմական և միաժամանակ խորաթափանց մեկնաբանումը:

Ալբոմում ներկայացված աշխատանքների շարքում սակավաթիվ են ծավալուն սյուժեների վրա հիմնված բազմաֆիգուր պատկերները: Այդ գործերից են՝ Հ. Դուկասյանի «Վարդավառը», Հ. Ա. Հարությունյանի «Սարոյանը էջմիածնում», Ա. Նազարյանի «Աշնանային տոնը» և էլի երկու կամ երեք աշխատանքներ: Այս գործերի հիմնական թերությունը մասերի ներքին անհամաձայնության, գերհագեցվածության կամ հստակծայնության, տրամաբանորեն հիմնավորված կոմպոզիցիոն հանգույցների բացակայության մեջ է: Այսպես, միտումնավոր կերպով դեկորատիվ ոճով լուծված «Սարոյանը էջմիածնում» կտավում, գրողի ֆիգուրը, որը «դուրս է մղված» կոմպոզիցիայի ծայրամաս, կորցնում է իմաստային կենտրոնը կազմակերպողի ֆունկցիան և հոգեբանորեն տանուլ է տալիս: Թեմատիկ նկարները, որպես կանոն, զուրկ են ժանրային, «օրթոդոքսալ» այնպիսի հատկանիշներից, ինչպիսիք են պատմողականությունը, ցուցադրականությունը, ազգագրական մանրամասը: Դա 60-ական թվականների նկարիչների սկզբնավորած ավանդույթ է, որոնք դեմ դուրս եկան գեղանկարչության նկարագրական սկզբունքին:

Զգալի փոփոխություններ են կատարվել հատկապես կենցաղային ժանրում: Հայ նկարիչների աշխատանքներում այս կամ այն առօրյա տեսարանի պատկերումը ձեռք է բերել բազմաշերտություն, ճոխացել է փոխաբերական իմաստով: Պահպանելով արտաքին համոզականությունը, միաժամանակ ստացել է գեղարվեստական լայն ընդհանրացման որակ, ըստ որում, ժամանակային բնութագիրը, կորցնելով իր որոշակիությունը, սիմվոլացվել է:

Երիտասարդների ստեղծագործություններում կարևոր տեղ է զբաղեցնում գյուղական թեման, որը հիմնականում հանգեցվում է արարողության պես անշուշտ, փոքր-ինչ իդեալականացված նահապետական կենցաղի պատկերմանը: Իրենց ստեղծագործություններում շատ հաճախ այդ թեմային են անդրադառնում Վ. Մարգարյանը («Գյուղական մտովի», «Երեկո գյուղում»), Կ. Սալադյանը («Գարուն», «Գյուղական բնանկար»), Ս. Համալբաշյանը («Աշուն»), Հ. Գ. Հարությունյանը («Ապստում») և ուրիշներ:

Հայրենասիրական թեման արտացոլվում է ոչ միայն ավանդական պատմական կամ պատմասիեղափոխական կտավներում, այլև պայմանական կամ զուգորդական բնույթի աշխատանքներում: Ազգային խնդիրների հետ կապը չի խզում Ս. Հովսեփյանի «Լուսանկարչական ցուցահանդեսում» կտավը: Դիմելով ինքնատիպ մոտամոփ սկզբունքին, նկարիչն ասես անցյալ է տեղափոխում մեր օրերի ողբերգական անց-

քերը: Տեղի է ունենում երկու ժամանակային պլանների՝ պատմականի և արդիականի համադրում և շղթայակցում:

Ցավոք, երիտասարդ նկարիչների ոչ բոլոր ստեղծագործություններում է զգացվում «ժամանակի» շուկնը: Երբեմն այն ընկալվում և մեկնաբանվում է հույժ պարզունակ, մակերեսորեն, իբրև ինչ-որ ձևական մի բան, որը չի շոշափում բովանդակայնության կամ աշխարհագրացողության հիմքերը: Նկարիչներից և քննադատներից ոմանք դրա մեջ խիստ նեղ կամ միակողմանի իմաստ են դնում: Մինչդեռ արտահայտել ժամանակը՝ ամենևին էլ չի նշանակում սոսկ նորակառույցներ նկարել: Ժամանակը առաձգական հասկացություն է: Այն կարող է լինել և՛ կոնկրետ, այսրոպեական, և՛ օբյեկտիվ, պատմական, և՛ վերջապես, զուգորդական՝ ինքնատիպ ձևով բեկված առանձին անհատի ընկալման մեջ: Հոգեկան և բարոյական այն մթնոլորտը, ուր ապրում է մեր ժամանակակիցը, իր գեղագիտական մարմնավորման համար պահանջում է համարժեք ձևեր և միջոցներ: Խոսքը ձևի և բովանդակության ավելի սերտ ներխուժման մասին է, ուր և առկա է ժամանակի մեջ իրեն դրսևորող գեղարվեստական արժեքի չափանիշը:

Հայ կերպարվեստի պատմության մեջ (համենայն դեպս սկսած միջնադարից) կլոր քանդակը առաջատար դեր չի խաղացել՝ առաջնության դափնին գիջելով մանրանկարչությանը և որմնանկարին: Ըստ էության, հայկական հաստոցային քանդակագործության դպրոցը կազմավորվել է սովետական շրջանում՝ իր առաջընթաց շարժման մեջ առաջվա պես ետ մնալով գեղանկարչությունից: Սակայն արվեստի այդ երկու տեսակների միջև ընկած «հեռավորությունը» հետզհետե նվազում է: Մեր դարի վերջին քառորդի հայկական քանդակագործության նվաճումներն արագացրին գեղանկարչության և քանդակագործության «մակարդակների հավասարեցման» ընթացքը, և ներկայումս գրեթե չկա գեղարվեստական որևէ ցուցահանդես, որը դիտողին առիթ չտա խոսելու հայ քանդակագործների (այդ թվում նաև երիտասարդների) հաջողությունների մասին:

Մեր ալբոմի վերապություններում առանձնանում են Գ. Ղազարյանի, Գ. Բաղդասարյանի, Ս. Ղազարյանի, Գ. Բաղումյանի, Ա. Ջանջուղազյանի, Ն. Կարաքանյանի և մի շարք ուրիշ շնորհավ թանդակագործների աշխատանքները, որոնց անունները վերջերս հաճախ է հիշատակում գեղարվեստական քննադատությունը: Նրանք հետաքրքիր փորձեր են կատարում պլաստիկ նոր ձևերի որոնման և քանդակագործության արտահայտչական հնարավորությունների ընդլայնման, ինչպես նաև սեփական դեմքն ունենալու ասպարեզում:

Քանդակագործության զարգացման տեսանկյունից հեռանկարային է թվում Գ. Ղազարյանի ստեղծագործությունը, որն իր աշխատանքներում շեշտում է սյուժետային-պատումային պահը, ծավալուն բազմաֆիգուր գործողությունը: Այս քանդակագործի աշխատանքները, որպես կանոն, ծավալով ոչ մեծ ռելիեֆ կամ կիսառելիեֆ կոմպոզիցիաներ են, որոնց ընկալումը դիտողին պարտադրում է ոչ թե «անմիջական» ըմբռնում, այլ աստիճանական ծանոթություն («Հուշեր Կոնդի մասին», «Զմեռ», «Հորեղբորս տանը»):

Արվեստագետը սիրով է մանրութներ, մանրամասներ, հաճախ հանդես է գալիս նուրբ դիտողականություն ունեցող պատմողի դերում: Նրա ստեղծագործություններից շատերը առանձնանում են հումորի զգացումով կամ հեգնանքի որոշ երանգներով, երբեմն նաև վերաճելով գրոտեսկի: Նա սիրով է դիմում բանախուսական մո-

տիվներին, հմտորեն կիրառում ոճավորման սկզբունքը, միտումնավոր պարզեցնում պլաստիկ ձևը՝ ասես «հարմարեցնելով» բնօրինակին: Գ. Ղազարյանի ռելիեֆներում կարևոր տեղ է հատկացվում լույսի և ստվերի բարդ խաղին, որով ավելի է ընդգծվում նրա բանդակի «գեղանկարչական» հիմքը: Գ. Ղազարյանի ստեղծագործության համար առանձնահատուկ թեմա է հին Երևանի կամ ավելի ստույգ՝ ետպատերազմյան Երևանի պատկերումը: Սա մի ինքնատիպ, հայրենաբաղձ հուշ է հին Երևանի՝ իրար գլխի կիտված, սրտամոտ բակերի մասին, որոնք դեռևս դուրս չեն մղվել բազմափարկ կառույցներով և շարունակում են պահպանել մարդկային համակեցության բնական մթնոլորտը:

Պլաստիկ մտածողության մեկ այլ կերպ ենք տեսնում Գ. Բաղդասարյանի աշխատանքներում, որն ամեն անգամ ներկայանում է անսպասելի «ինքնականությամբ»: Նրա ստեղծագործության մեջ ազգային պլաստիկ արվեստի դարավոր ավանդները դրսևորվում են խիստ ինքնատիպ արտահայտչական լեզվով: Գ. Բաղդասարյանը բազմաթիվ դիմաքանդակների և կոմպոզիցիաների հեղինակ է, որոնց բնորոշ են զուսպ արտահայտչաձևերը, ընդգծված հոգեբանությունը և պատկերային բնութագրի տարողունակությունը: Քանդակագործի վերջին տարիների նշանակալից աշխատանքների թվում առանձնանում են հատկապես գրող Հ. Մաթևոսյանի և բանաստեղծ Հ. Սահյանի դիմաքանդակները: Եթե բանաստեղծի դիմաքանդակում համոզիչ կերպով հաղորդված են այնպիսի մարդկային հատկանիշներ, ինչպիսիք են պարզությունը և ջերմությունը, ապա Հրանտ Մաթևոսյանի դեմքը դրոշմված է տանջալից հոգեկան լարումով, մտքի պրկումով, իսկ գրողի ամբողջ նկարագիրը ներփակ է, սահմանազատված արտաքին շփումներից:

Քանդակագործի ստեղծագործության մեջ կարևոր է զանգվածների ռիթմական փոխազդեցության կամ դինամիկ հավասարակշռության խնդիրը: Այս իմաստով հետաքրքիր է «Զախով կինը» (կամ «Թիկունքում») աշխատանքը, որը ենթադրում է ուրվապատկերային ընկալում: Կերպարը բացահայտվում է շարժման մեջ, որը հավասարակշռված է հորիզոնական և ուղղահայաց ռիթմերի ներքին պայքարի շնորհիվ: Արվեստագետի ինչպես այս, նույնպես և ուրիշ աշխատանքներ, չնայած փոքր չափերին, մոնումենտալ լիցք ունեն:

Ազատության և կոտարման արտիստականությամբ, գեղարվեստական նուրբ ճաշակով են հատկանշվում Ս. Ղազարյանի ստեղծագործությունները, որոնք սովորաբար լուծվում են տարիմաստ պլաստիկ մետաֆորների ձևով: Քանդակագործը նախընտրում է սահուն ուրվագծեր, նրբորեն շրջափոս ծավալներ, նյութի խնամքով մշակված մակերես, որոնք յուրօրինակ ռիթմական, մեղեդային հնչողություն են հաղորդում նրա աշխատանքներին: Հատկանշական է, որ Ս. Ղազարյանի շատ քանդակներ նվիրված են երաժշտական թեմայի («Երաժիշտներ», «Թավջութակահարուհին», «Վերածնված մեղեդի» և այլն): Արվեստագետն իր կոմպոզիցիաներում չափի զգացումով է կիրառում թերասության կամ, այլ կերպ ասած, «նոնֆինիտո» սկզբունքը, որ թեև ակունքներով կապվում է դեռևս Վերածննդի ավանդներին, սակայն արդի արվեստում ստացել է նոր իմաստավորում («Սգերգ»): Ս. Ղազարյանի աշխատանքների արտահայտիչ տարրերից է ժեստը, որն իր վրա է վերցնում կերպարի ներշնչաձուլության ֆունկցիան («Ընձյուղ»): Հակիրճ և զուսպ ժեստը խոսում է այն մասին, որ հեղինակն իրազեկ է Արևելքի կերպարվեստին, միաժամանակ նրա կոմպոզիցիաների ներդաշնակությունը և համամասնությունը վկայում են, որ նա եվրոպական դասական քանդակագործության հետևորդ է:

Ս. Ղազարյանը առավելապես մտածում է կոնկրետ կերպարից վերացարկված բանաձևերով, լինեն դրանք քնարական-հովվերգական երանգներով շեշտված փոխաբերական կոմպոզիցիաներ, թե զուտ մտահայեցական այլաբանություններ («Կանոն»)։ Թեև Ս. Ղազարյանը սակավաթիվ դիմաքանդակների հեղինակ է, բայց այս ժանրում նրա ստեղծագործությունները բնորոշվում են հոգեբանական շեշտված նկարագրով։ Նրա լավագույն աշխատանքների թվում է գրող Դ. Դեմիրճյանի դիմաքանդակը։ Գիպտով արված այս աշխատանքը ամենայն նմանամտությամբ վերարտադրում է գրողի դիմախաղը։ Առանձնապես արտահայտիչ են նրա խորը ներքնկած, խոշոր սովերներով ուրվագծված աչքերը և ծերունական դեմքի շուրջն ակոսված խորշոմները։ Քանդակագործին հաջողվել է ոչ միայն արտաքին նմանությունը հաղորդել, այլև թափանցել բնորդի ներաշխարհը՝ բացահայտելով նրան բնորոշ խորաթափանց խելքն ու զգացմունքների բարձր կուլտուրան։

Դասականացման միտումը դրսևորվում է ոչ միայն Ս. Ղազարյանի ստեղծագործություններում, այլև այնպիսի երիտասարդ հայ քանդակագործների աշխատանքներում, ինչպիսիք են Գ. Բաղումյանը, Գ. Ստեփանյանը, Գ. Ղարիբյանը և ուրիշները։ Այստեղ հիմնականում հանդիպում ենք կանանց կերպարների («Հասկեր», «Պարմանուհին», «Պարուհի Ա. Կուզնեցովայի դիմաքանդակը», «Արևիկ»), որոնք մեկնաբանված են կանաչություն ղայան հասակին իդեալի ավանդներով, իրենց մեջ համադրելով երկնային և երկրային գեղեցկության ներդաշն միասնությունը։ Եթե Գ. Ստեփանյանի «Պարուհի Ա. Կուզնեցովայի դիմաքանդակում» մարդկային դեմքը բավականաչափ կոնկրետ է, իսկ Գ. Ղարիբյանի «Արևիկում» անհատական նմանությունը գրեթե անորսալի է, ապա Գ. Բաղումյանի «Պարմանուհին» կերպարը արդեն ծայրաստիճան պայմանական է։ Սակայն նշված կոմպոզիցիաներն իրենց տարբերություններով հանդերձ միավորվում են պատկերային համակարգը թափանցող ձևերի ներքին ներշնչվածությամբ, գծերի հստակությամբ և պարզությամբ, մասերի հավասարակշռությամբ և կառուցիկությամբ։ Հիշատակված աշխատանքներն արված են մարմարով, որը բացատրվում է ոչ միայն նյութի զուտ ֆիզիկական արժանիքներով (հարթ, հնազանդ, լուսակիր ֆակտուրա, նախշերի բազմակերպություն, հարստություն և այլն), այլև «հին վարպետների» ավանդների հանդեպ ունեցած նրանց նախասիրությանը։

Քանդակագործության մյուս ավանդական նյութերի թվում երիտասարդները նախընտրում են բրոնզը, փայտը և բազալտը։ Այստեղ կարելի է հիշել Ա. Վարդանյանի («Յու. Վարդանյան»), Գ. Դավթյանի («Լարախաղացներ»), Բ. Սարգսյանի («Խնձորով արջնակը»), Ա. Ջանջուղազյանի («Պարուհի Ն. Կարապետյանը») բրոնզակերտ աշխատանքները, փայտակերտ և քարակերտ՝ Ռ. Սարգսյանի («Կենաց ծառ»), Ա. Բաղդասարյանի («Աշուն», «Քերծե»), Ժ. Ազատյանի («Իմ պապը»), ինչպես և ուրիշ քանդակագործների նմանատիպ աշխատանքներ, որոնք վերջերս ցուցադրվել են հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսներում։ Այս աշխատանքները ըստեղծվել են տարբեր եղանակով և պրոֆեսիոնալ տարբեր մակարդակով, բայց դրանցից լավագույններում զգացվում է փայտի կամ մետաղի չեզոք, հուժկու նյութը կյանքի կոչելու, դրանց պլաստիկ ներքին հնարավորությունները բացահայտելու հմտությունը։

Կերպարի գեղագիտական իմաստավորման համոզիչ եղանակ է օգտագործված Ա. Ջանջուղազյանի «Պարուհի Ն. Կարապետյանի» դիմաքանդակում և Ժ. Ազատյանի «Իմ պապը» աշխատանքում։ Կատարման եղանակը թելադրված է բնորդների խառնըվածքով, հաշվի առնելով հոգեկան այն մթնոլորտը և օցիդակական միջավայրը, որ-

տեղ նրանք ձևավորվել են: Առաջին դեպքում դա արվեստի աշխարհն է՝ նրբագեղ և վսեմ հուզապարունների աշխարհը, որը պահանջում է գեղարվեստական արտահայտչականության այնպիսի միջոցներ, ինչպիսիք են ուրվագծի գրաֆիկական սրությունը, ձևերի հղկվածությունը, ռժավորված «մոդեռնի» նմանողությունը: Այլ լուծում է ստացել Ժ. Ազատյանի աշխատանքը. ծանր, փոքր-ինչ կապտավուն բազալտե ֆակուրան, որին տեղ-տեղ համարյա չի դիպել քանդակագործի հատիչը, գրեթե նախաստեղծ է: Սա կերպարի միակ ընդունելի և բնական կեղևն է: Քանդակագործը հաջող է կերտել ծերունու գետնահար մարմինը, որսացել հաստատակամ, առնական և, միաժամանակ, մանկան պես շիտակ, լուսավոր դեմքի արտահայտությունը: Այստեղ, ըստ երևույթին, մի անգամ ևս հաստատվում է այն ճշմարտությունը, որ հենց ինքը՝ պատկերվող օբյեկտը ի սկզբանե պարունակելով իր մեջ մարդկային որոշակի տիպի համապարփակ հատկանիշները, նկարչին թելադրում է ստեղծագործական մարմնավորման յուրահատուկ կերպ: Գեղանկարչի կամ քանդակագործ-պորտրետիստի համար բնորոշի ընտրությունն արդեն իսկ, հայտնի իմաստով, նշանակում է նաև գեղարվեստական մեթոդի և նրա գեղարվեստական մարմնավորման ընտրությունը:

Սույն հրատարակության մեջ ներկայացված են ավելի քան երեսուն քանդակագործական աշխատանքներ, որոնց մեծ մասը դիմաքանդակներ են կամ փոխաբերական կոմպոզիցիաներ: Բացառություն են կազմում, թերևս, Ս. Ղազարյանի աշխատանքները, ինչպես նաև Ա. Բաղդասարյանի («Քերեք»), Գ. Դավթյանի («Լարաշաղացներ») և էլի մի քանի ինքնատիպ գործեր: Հետևաբար այստեղ էլ, ինչպես գեղանկարչությանն անդրադառնալիս, հարկադրված ենք նշել ժանրային-թեմատիկ ընդգրկման նեղությունը, թեև այս դեպքում դա ինչ-որ չափով արդարացված է քանդակագործությանը բնորոշ ժանրային սահմանափակությամբ:

Գրաֆիկական արվեստը համարվում է հայ կերպարվեստի «աքիլեսյան գարշապարը»: Հայկական գրաֆիկական արվեստի խնդիրն այսօր իրոք հրատապ է: Ըստ երևույթին, այս հարցում արգելակող դեր է կատարում այն փաստը, որ 50-ական թվականների վերջերին փակվեց երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտի գրաֆիկայի բաժինը: Անշուշտ, ավագ սերնդի ներկայացուցիչներն աշխատում են այդ բնագավառում, սակայն երիտասարդներին նկարչության այդ ճյուղը կարծես թե չի հրապուրում: Գեղանկարիչները դեպից դեպք իրենց «ժամանցը» նվիրում են գրաֆիկային, բայց, բնականաբար, դա էլ օժանդակ բնույթ է կրում: Ամենևին էլ պատահական չէ, որ գրաֆիկական արվեստը (բացառությամբ պլակատի) այբուբեն ներկայացված է միայն Հ. Սամուելյանի և Ս. Համբարձումյանի անուններով:

Ս. Համբարձումյանի աշխատանքները («Խաղ» շարքից) շարկապված չեն պատումային կուռ տրամաբանությամբ. դրանց մեջ չկա ոչ հետևողական գործողություն, ոչ էլ գլխավոր «գործող անձ»:

Այդ աշխատանքներն աչքի են ընկնում ճկուն գծանկարով, որը, շեշտելով հիմնականը, միաժամանակ «մտապահում» է նաև մանրամասները: Հեղինակի հուզապարունի անմիջականությունը փոխանցվում է դիտողին, նա զգում է նկարչի կատարողական տենիսիայի զատությունը: Առանձնահատուկ արտահայտչականություն է հաղորդում նրանց թերթի սպիտակ գույնով թեթև նշմարված մակերեսից սահուն անցումը դեպի առավել մուգ, խիտ սովորագծումը:

Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի այն սակավաթիվ աշխատանքներից, որոնք ներկայացված են այբուբենով, առաջին հերթին առանձնացնենք գրեկենները: Ճիշտ է, հայկական ժամանակակից գրեկենը իր գեղարվեստական որակով և բազմազանու-

թամբ գիշում է մերձբալթյան կամ մոսկովյան վարպետների աշխատանքներին, բայց այդ «ճեղքվածքը» տարեցտարի կրճատվում է: Հայկական գորելեններում գերիշխում է հարթ հյուսվածքը, մինչդեռ երկար խավովը կամ ծավալայինը, որը ենթադրում է գործունի փոխազդեցություն հասարակական շենքերի ճարտարապետության կամ ինտերիերի հետ, զգալիորեն քիչ է: Հայկական գորելենը հիմնականում սյուժետային է, ուր իրենց խորհրդանշական մարմնավորումն են գտնում բանահյուսական, իսկ ավելի հազվադեպ՝ գրական կամ պատմական թեմաները:

Գունեղության և դեկորատիվության բն առանձնանում ալբոմում ներկայացված գեղարվեստական ապակու և խեցեգործության նմուշները: Դրանք հրապուրում են գունային նրբաճաշակ երանգավորումներով՝ ոգեղեն դարձնելով ձևը և շունչ հաղորդելով «անկենդան նյութին»: Ուշագրավ են հատկապես Հ. Մանուկյանի զարդանախշ սկահակները, ուր գույնը, լույսով «արգասավորված», ասես, ճառագում է ներսից՝ առաջացնելով ինքնալուսարձակման էֆեկտ: Երիտասարդ վարպետի դեկորատիվ սկահակները ինքնատիպ են, ոչ միայն տեղ են զբաղեցնում տարածության մեջ, այլև գեղագիտորեն «բնակեցնում» են այն: Գեղարվեստական ապակու և խեցեգործության նմուշներում զգացվում է առավել օրգանական գեղապլաստիկ համադրման միտում:

Առանձնապես հարկ է հիշատակել երիտասարդ հայ նկարիչների՝ դեկորատիվ ձևերի մեղեդային-ռիթմային կազմակերպման ձգտումը: Անգամ որոշ աշխատանքների անվանումները, ինչպես, օրինակ, Գ. Ալումյանի «Նոկտյուրնը» կամ Ա. Աթանյանի «Աշունը» դիտողին գրեթե երաժշտական զգացողություն են ներշնչում:

Հայաստանի ժամանակակից կերպարվեստի, իսկ ավելի ստույգ՝ նրա երիտասարդական թևի համայնապատկերը շատ բազմադեմ է: Հասկանալի է, որ մեկ ալբոմի շրջանակներում անհնար է ամբողջությամբ վերարտադրել այն, թեև այստեղ ներկայացված աշխատանքները կարող են բավական կուռ և ամբողջական պատկերացում տալ:

Թերևս վաղ է վերջնական խոսք ասել երիտասարդ հայ նկարիչների գործունեության մասին. այդ սերունդը մինչև վերջ չի արտահայտվել և դեռևս գտնվում է հասունացման ճանապարհին: Ստեղծագործական ինքնահաստատման շրջանում թերութունները բնական են և անխուսափելի: Այդ պատճառով էլ մեր հակիրճ ներածական խոսքում չկան ավարտուն գնահատականներ և անվերապահ եզրահանգումներ: Արդի գեղարվեստական պրոցեսը բարդ է և միշտ չէ, որ այն հնարավոր է կանխագուշակել. ինչը այսօր թվում է նշանակալից, վաղը կարող է պատահականություն թվալ: Մենք չենք փորձում գուշակել հայ արվեստի հետագա զարգացման «մեխանիզմը», սակայն, ցանկալի է հուսալ, որ երիտասարդ նկարիչները, իրենց ստեղծագործությունը չսահմանափակելով սոսկ անձնական ապրումների արտացոլմամբ, կդիմեն իրականության ավելի լայն գեղագիտական յուրացմանը, իսկ նրանց աշխատանքների համար առաջվա նման հիմք կծառայեն ազգային գեղարվեստական ավանդները՝ իմաստավորված սովետական բազմազգ մշակույթի և այլ ժողովուրդների կերպարվեստի հարուստ փորձով: Դա նոր որակ կբերի երիտասարդ հայ նկարիչների ստեղծագործությանը, նրանց հնարավորություն կտա արվեստի մեջ արտահայտել իրենց սեփական, անկրկնելի խոսքը:

Изобразительное искусство Армении за последнее десятилетие претерпело заметное развитие — поиски современных форм творческого осмысления действительности, выявление новых аспектов ее эстетического восприятия велись целенаправленно и интенсивно. Активное участие в этом процессе приняли молодые армянские художники, впервые заявившие о себе в середине 1970-х годов, когда в художественной культуре республики, как и по всему фронту многонационального советского искусства, наметились ощутимые качественные сдвиги. Несмотря на то, что своеобразная «приливная волна» не имела ни того размаха, ни той поступательной энергии, которые наблюдались в художественной ситуации страны на рубеже 1950 — 1960-х годов, она, тем не менее, обозначила кануны нового этапа в истории советского искусства, генетически связанного с предшествующим, им обусловленного. Метод социалистического реализма, т. е. правдивого отражения жизни, раскрытия духовного и нравственного облика современника, в творчестве молодых армянских художников обнаружил скрытые возможности и потенцию. В русле этого метода влиялись многочисленные притоки, расширилась его «география».

Процесс внутренних изменений в изобразительном искусстве Армении идет по двум направлениям: в области стиливой или стилиобразующей, и в сфере идейно-образной, или содержательной. Искусство молодых армянских художников отмечено тяготением к условности живописно-пластического языка, к его усложнению, повышенным вниманием к самоценной значимости таких элементов художественной выразительности, как цвет, освещение, ритм, фактура, техника изображения. Не исчерпала себя тенденция к декоративной и монументальной организации живописной плоскости или пластического объема, дальнейшую разработку получила проблема синтеза не только смежных жанров, но и смежных видов искусства.

Характерной чертой творчества молодых стало более продуманное обращение к национальному культурному наследию, в частности — к опыту средневекового армянского искусства. Одновременно с этим продолжается знакомство с образцами новейшей западной живописи и скульптуры, свидетельством чему служит экспозиция ереванского Музея современного искусства.

Ощущается естественное во все времена стремление молодых армянских художников к оригинальным решениям, хотя здесь их подстерегают серьезные трудности. Быть оригинальным в современном искусстве не так просто. Ведь уже испробованы на практике и, быть может, уже исчерпаны всевозможные способы «модернизации» живописно-пластической формы. Сделать что-либо сверх этого, абстрагируясь от содержания, значит окончательно разрушить, сломать пределы видовой специфики живописи и скульптуры, лишив их не только художественного качества, но и познавательной функции. Сознывая это, молодые армянские художники постепенно возвращаются к традиционным методам изображения, как бы заново открывая для себя красоту предметного мира, его осязаемую плотность. Нарастание этой тенденции и составляет, видимо, одну из наиболее приме-

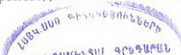
чательных черт и отличительных особенностей их творчества.

Разговор об искусстве молодых армянских художников с привлечением конкретных имен и произведений следует, пожалуй, начать с живописи. Именно здесь перечисленные выше тенденции нашли свое полное и последовательное воплощение. Рассматривая произведения молодых, легко заметить, что многие из них не поддаются строгой жанровой характеристике. Отсутствие воздушной и линейной перспектив и свето-теневого моделирования объемов, условное цветовое решение композиций — все это служит одной цели: не прибегая к описанию или пересказу, посредством чисто живописных приемов выразить определенный эмоциональный мотив, вызвать у зрителя соответствующий строй переживаний. Это достигается прежде всего за счет активизации колорита, начиная от тонкой его нюансировки вплоть до открытого столкновения ярких красочных зон по принципу дополнительных цветов, как это любили делать Сарьян или Минас.

Выделяются в этом отношении произведения В. Габазяна и В. Вартаняна («Вечно юный театр», «Сон рыцаря», «Актриса» и др.). Тут нет развернутого действия или сюжета, есть индивидуальная художническая «иллюзия», лишенная конкретных пространственных или временных примет. Это не что иное, как смутно удержанные памятью лики прошлого, поэтические реминисценции, сопряженные с реальностью едва уловимой нитью образных ассоциаций. Такая живописная концепция предполагает возможность резкого декоративного насыщения картины. Цвет, освещение, ритм, особенности красочной фактуры — все это приобретает довлеющий себе характер, служит максимальной «эстетизации» живописной плоскости. Любопытно, что в стремлении оторваться от конкретного сюжета художники эти часто прибегают к мотивам, подразумевающим почти «музыкальное» восприятие: «Скорбь», «Элегия», «Идиллия», «Сон», «Ожидание», «Воспоминание» — вот далеко не полный перечень эмоциональных ситуаций, которые пытаются запечатлеть в своих произведениях В. Вартанян и В. Габазян.

Несколько иной творческой концепции придерживается К. Мкртчян, но и в его работах преобладает тип метафорического осмысления образа. Заметное место в искусстве К. Мкртчяна занимает тема женственности. Женские портреты художника составляют лучшее из того, что создано им на сегодняшний день. Идя от конкретной женской модели, К. Мкртчян приходит к достаточному условному решению, воспринимаемому как поэтическая метафора. Большое внимание уделяет К. Мкртчян проблемам цветовой и пространственной организации живописной плоскости. Отличительными свойствами его творчества являются сложная игра света и тени, необычные эффекты освещения, создающие атмосферу многозначности или таинства («Забывтая мелодия», «Репетиция», «Праздник» и др.).

Глубокими контрастами светотени, своеобразной экспрессией мерцающего освещения насыщены и произведения Р. Абовяна, такие, как «Празд-

ник», «Осень», «Игра» и т. д. В его творческом самоопределении сказывается ориентация на представителей европейского символизма.

Если перечисленных выше художников, при всем различии их индивидуального живописного почерка, объединяет стремление к метафоризации образного языка, интерес к проблемам декоративности и красочности, освещения и музыкального ритма, то внимание таких художников, как М. Манукян, А. Исабекян, Ф. Егиазарян и некоторые другие, сосредоточено на естественной красоте окружающего мира. Тенденция эта ярче всего выразилась в натюрморте, который у большинства армянских мастеров 1960-х и первой половины 1970-х годов носил декоративно-плоскостный характер, развивая традицию цветочно-растительных натюрмортов Сарьяна. В натюрмортах М. Манукяна, А. Исабекяна, Ф. Егиазаряна предпочтение отдается мотивам сугубо вещным, акцентируются объемно-пластические и фактурные качества изображаемых предметов. Даже в тех случаях, когда молодые армянские художники обращаются к растительным мотивам («Н-т с колючкой» Р. Хечояна, «Натюрморт» А. Мхитаряна и др.), они стараются обойти декоративный аспект их интерпретации, приглушая колорит произведений, отказываясь от плоского «нейтрального» фона, заменяя его уголком интерьера или иным пространственным построением. Особое очарование находят названные художники в предметах, изготовленных рукой человека, вобравших в себя частицу его биографии, соизмеримых с эстетикой его быта. Они утверждают, что полированная гладь трубы или шероховатая поверхность дерева, гнутый гвоздь или мешковина художественны не меньше, чем со вкусом подобранный букет цветов или искусно «сервированные» плоды Армении. В таком понимании натюрмортного жанра, принципиально отличном от сарьяновского, сказывается если не прямое воздействие живописи Г. Шилтяна или А. Акопяна, то, во всяком случае, определенная с ней общность. Натюрморты перечисленных выше художников имеют преимущественно ретроспективную направленность: объектами изображения являются здесь вещи, вышедшие из употребления, потерявшие свой изначальный утилитарный смысл. Работы эти рассчитаны не на пассивное созерцание, а на активное интеллектуальное собеседование. Это касается, главным образом, произведений М. Манукяна и А. Исабекяна, которые требуют вдумчивого подхода и подразумевают известную степень подготовленности зрителя к диалогу («Н-т с автопортретом Шардена», «Н-т с готическим манускриптом» и др.).

За прошедшее десятилетие, несмотря на свою «иконографическую устойчивость», заметную эволюцию претерпел и портретный жанр. Если в портретном искусстве 1960-х годов преобладал тип мужественного, романтизированного героя, наделенного волей к действию, готового (особенно в автопортретах М. Аветисяна и Р. Адаляна) к самопожертвованию, то в творчестве молодых армянских художников его место постепенно занял герой с рефлексивным сознанием, склонный к углубленному самоанализу.

Большинство включенных в настоящее издание портретов — не толь-

ко живописных, но и скульптурных — посвящены либо широко известным деятелям литературы и искусства, либо представителям научной интеллигенции. Внимание молодых армянских художников привлекают образы людей умственного труда, внутренний мир которых открывает сложные эмоциональные и психологические аспекты. Показателен в этом отношении «П-т А. Саркисяна», выполненный Ф. Мирзояном. Художнику важно не просто добиться внешнего правдоподобия, но и выявить скрытый духовный облик портретируемого. Удачно найдены автором решение композиции и колорит картины: модель написана в интерьере, где трепетная игра света и тени, сказочно преображая предметы, придает пространственному окружению несколько условный, «сценический» характер. Убедительно передана здесь атмосфера творческой увлеченности, в которую погружен кукольных дел мастер. Работа подкупает зрителя серьезностью и достоверностью авторской интонации.

В числе произведений, представленных в альбоме, мало картин, основанных на развернутости сюжета, многофигурных. Это «Вардевар» А. Гукасяна, «Сароян в Эчмиадзине» А. А. Арутюняна, «Осенний праздник» А. Нахаряна и еще две или три работы. Все они отмечены общим недостатком — «многословием» и детализацией, внутренней несогласованностью частей, отсутствием логически мотивированных композиционных связей.

В целом же тематические картины лишены «ортодоксальных» жанрообразующих признаков, таких, как повествовательность, иллюстративность, этнографическая подробность. Это прежде всего относится к бытовому жанру. Изображение той или иной будничной сцены в работах молодых армянских художников приобрело многослойность, обросло метафорическим смыслом. Сохраняя свою убедительность, оно получило, вместе с тем, качество широкого художественного обобщения. При этом временная характеристика потеряла свою актуальность, символизировалась.

Видное место в творчестве молодых занимает сельская тема, которая в большинстве случаев сводится к изображению неторопливого, как обряд, несколько идеализированного патриархального быта. К ней обращаются в своих произведениях В. Маркарян («Сельский мотив», «Вечер в деревне»), К. Саядян («Весна» и «Сельский пейзаж»), С. Амалбашян («Осень»), А. Г. Арутюнян («Ожидание») и некоторые другие.

Патриотическая тема все чаще реализуется в условно-ассоциативной форме, а не только в форме традиционных исторических или историко-революционных полотен. Такова картина С. Овсепяна «На фотовыставке». Прибегнув к принципу своеобразного монтажа, художник как бы проецирует на прошлое трагические события наших дней, что приводит к совмещению двух временных планов — реального и исторического.

К сожалению, дух времени ощущается не во всех произведениях молодых армянских художников. Нередко он понимается упрощенно, как нечто поверхностное, формальное, не затрагивающее основ содержательности. Иные из художников и художественных критиков вкладывают сюда слишком узкий или прямолинейный смысл. Между тем выражать свое время

не значит только писать новостройки или «ужины тракториста». Время — понятие растяжимое. Оно может быть и конкретным, сиюминутным, и объективным, историческим, и, наконец, внутриличностным, сложно преломленным в восприятии отдельного индивида. Нравственная и духовная атмосфера, в которой живет современник, требует адекватных форм и методов ее эстетического воплощения. Речь идет о поисках более тесного союза формы и содержания, в котором и заключен критерий художественной ценности.

В истории изобразительного искусства Армении (начиная, по крайней мере, со средневековья) круглая скульптура не играла ведущей роли, уступая пальму первенства книжной миниатюре и фреске. Школа армянского станкового ваяния складывалась, по существу, в советский период, в своем поступательном движении по-прежнему отставая от живописи. Но «дистанция» между этими двумя видами искусства постепенно сокращалась. Достижения армянской скульптуры последней четверти века ускорили процесс «выравнивания уровней» живописи и ваяния, и в настоящее время редко какая выставка не дает зрителям повода говорить о новых успехах армянских скульпторов, в том числе и молодых.

Среди работ, включенных в иллюстративный ряд нашего альбома, выделяются произведения Г. Казаряна, Г. Багдасаряна, С. Казаряна, Г. Багумяна, А. Джанджузяна, Н. Корганяна и некоторых других одаренных скульпторов, имена которых в последние годы особенно часто упоминаются художественной критикой. Все они заняты интересными пластическими экспериментами, поисками собственного пути к расширению выразительных возможностей скульптуры.

Как весьма перспективную линию ее развития следует рассматривать творчество Г. Казаряна, акцентирующего в своем искусстве сюжетно-повествовательный момент, развернутое многофигурное действие. Работы скульптора — это, как правило, небольшие по размерам рельефные или полурельефные композиции, рассчитанные не на «разовое» восприятие, а на постепенное, последовательное ознакомление («Воспоминания о Кбнде», «Зима», «В гостях у дяди» и др.). Художник любит детали, подробности, часто выступает в роли наблюдательного рассказчика. Произведения скульптора отмечены чувством юмора, иронической интонацией, иногда переходящей в гротеск. Нередко в своем творчестве он обращается к фольклорным мотивам, умело использует принцип стилизации с сознательным упрощением пластической формы, которая как бы «подгоняется» под типаж. Важная роль в рельефах Г. Казаряна отводится сложной игре света и тени, что еще более подчеркивает «живописную» основу его пластики. Красной нитью проходит сквозь творчество Г. Казаряна тема старого Еревана, которой он посвятил немало произведений. Это своеобразные ностальгические раздумья скульптора о скромных на вид, но гостеприимных двориках, еще не вытесненных глухими корпусами многоэтажек, сохранивших теплую атмосферу человеческого общежития.

С иным аспектом образного видения сталкиваемся мы в работах Г. Баг-

дасаряна, в творчестве которого вековые традиции национальной пластики получают самобытное воплощение. Г. Багдасарян является автором многочисленных портретов и композиций, которым присущи сдержанность выразительных средств и емкость образной характеристики. Среди работ скульптора последних лет выделяются портреты писателя Г. Матевосяна и поэта С. Сагияна. Если в портрете поэта точно подмечены и убедительно переданы такие человеческие качества, как простота и общительность (правда с некоторым оттенком «снижательного величия»), то облик Г. Матевосяна отмечен печатью высочайшего духовного напряжения, интеллектуального усилия, а фигура писателя замкнута, от внешних контактов ограждена. Видное место в творчестве скульптора занимает проблема ритмического взаимодействия масс, или динамического равновесия. Интересна в этом отношении «Женщина с хвостом» (или «В тылу»), рассчитанная на строго силуэтное восприятие. Образ постигается в движении, которое уравновешено за счет скрытого противоборства горизонтального и вертикального ритмов. Как эта, так и другие работы Г. Багдасаряна, несмотря на их малые размеры, несут в себе скрытый заряд монументализма.

Свобода и артистизм исполнения, высокий художественный вкус отличают произведения С. Казаряна, решаемые обычно в форме многозначительных пластических метафор. Скульптор предпочитает плавно изогнутые силуэты, мягко обтекаемые объемы, тщательно отшлифованную поверхность материала, что придает его работам неповторимое мелодикоритмическое звучание. Примечательно, что ряд произведений С. Казаряна непосредственно посвящен музыкальной теме («Музыканты», «Виолончелистка», «Возрожденная мелодия» и др.). Удачно и с чувством меры применяет он в своих композициях прием недоговоренности — восходящий еще к ренессансной традиции, но получивший в современном искусстве новое осмысление принцип «*non-finito*» («Реквием»). Одним из выразительных элементов в работах С. Казаряна является жест, берущий на себя функцию одухотворения образа («Росток»). В этом лаконизме жеста сказывается знакомство автора с изобразительной культурой Востока, в то время как чистота и соразмерность пропорций большинству его композиций выдают в нем приверженца классической европейской культуры.

С. Казаряна нельзя назвать портретистом по преимуществу, поскольку он мыслит отвлеченными от конкретного образа пластическими формулами — будь то метафорические композиции, отмеченные лирико-элегической интонацией, или умозрительные аллегории («Канон»). У С. Казаряна мало портретов, но созданные им в этом жанре произведения отличаются остротой психологического рисунка. К числу лучших портретных работ скульптора следует отнести портрет писателя Д. Демирчяна. Выполненная в гипсе, работа эта детально воспроизводит мимику портретируемого. Особенно выразительны его глубоко посаженные, затененные глаза и бороздящие старческое лицо морщинистые складки. Скульптор не просто передает физиономическое сходство, но и раскрывает духовный облик модели.

Классицизирующая тенденция выдает себя не только в произведениях С. Казаряна, но и в творчестве таких молодых армянских скульпторов, как Г. Багумян, Г. Степанян, Г. Гарибян и некоторые другие. Здесь мы чаще всего встречаемся с женскими образами («Юная», или «Колосья», «П-т балерины А. Кузнецовой», «Аревик»), трактованными в русле классического идеала женственности, сочетающего в себе гармоничное двуединство красоты «земной и небесной». Если в «П-те балерины А. Кузнецовой» Г. Степаняна конкретность человеческого лица обозначена достаточно отчетливо, а индивидуальное сходство в «Аревик» Г. Гарибяна почти не акцентировано, то в «Юной» Г. Багумяна художественный образ уже предельно условен. При всем различии отмеченных выше композиций их объединяет эмоциональная открытость образов, одухотворенность форм, чистота и ясность линий, стройность и уравновешенность пропорций. Все перечисленные работы выполнены в мраморе, что объясняется не только физическими его достоинствами (гладкость, податливость, светонепрониимость фактуры, многообразие узоров и оттеночное богатство), но и ориентацией названных скульпторов на опыт творчества «старых мастеров», признававших благородство и исключительность мрамора.

Из других традиционных материалов ваияны молодые армянские художники предпочитают бронзу, дерево и базальт. Можно вспомнить исполненные в бронзе работы Э. Варданяна («Ю. Варданян»), Г. Давтяна («Канатоходцы»), Б. Саркисяна («Девочка с яблоком»), А. Джанджугазяна («Танцовщица Н. Карапетян»), деревянные и базальтовые скульптуры Р. Саркисяна («Древо жизни»), А. Багдасаряна («Осень», «Борзая»), Ж. Азатяна («Мой дед») и других скульпторов, показанные на республиканских и всесоюзных выставках последних лет. В разных манерах, на различном профессиональном и художественном уровне исполнены эти работы, но в лучших из них чувствуется умение преобразить и вызвать к жизни сырую, инертную фактуру камня, дерева или металла, выявить заложенные в них пластические возможности.

Убедительный метод эстетического осмысления образа применен в «Танцовщице Н. Карапетян» скульптора А. Джанджугазяна и в работе Ж. Азатяна «Мой дед». Манера их исполнения избрана с учетом того духовного климата и социального окружения, в которых формировался характер портретируемых. В первом случае — это мир искусства, утонченные и возвышенных переживаний, требующий соответствующих средств художественной выразительности, таких, как графическая заостренность силуэта, некоторая угловатость и отточенность форм, стилизованных «под модерн». В ином ключе решена работа Ж. Азатяна. Тяжелая, несколько грубоватая фактура базальта местами почти не тронута резцом, первозданна. Она составляет естественную и единственно приемлемую пластическую оболочку образа. Хорошо передано скульптором приземистое старческое тело, удачно схвачено выражение лица — одновременно и твердое, мужественное, и по-детски открытое, просветленное. Примеры эти лишний раз подтверждают, что сам объект изображения, сохраняя универсаль-

ные черты «цеховой принадлежности», диктует художнику определенный способ творческого воплощения. Для живописца или скульптора-портретиста выбор модели уже до известной степени означает и выбор метода ее художественной интерпретации.

В настоящем издании представлено свыше тридцати скульптурных работ, большинство из которых либо портреты, либо метафорические композиции. Исключение составляют произведения Г. Казаряна, оригинальные скульптуры А. Багдасаряна («Борзая»), Г. Давтяна («Канатоходцы») и еще несколько произведений. Следовательно и тут, как и при обзоре живописи молодых, приходится отмечать недостаточную широту жанрово-тематического охвата, хотя в какой-то мере это обусловлено спецификой для скульптуры жанровой ограниченностью.

«Ахиллесовой пятой» изобразительного творчества Армении считается графическое искусство. Проблема армянской графики стоит сегодня действительно остро: сказывается тот факт, что в конце 1950-х годов был закрыт графический факультет Ереванского художественно-театрального института. Конечно, работают графики старшего поколения, но молодые увлечены этим видом искусства меньше. Время от времени ему посвящают свой досуг живописцы, что носит, естественно, вспомогательный или дополняющий характер. Поэтому неудивительно, что графическое искусство (за исключением искусства плаката) представлено в нашем альбоме лишь именами А. Самуэляна и С. Амбарцумяна — автора интересных графических сериалов, выполненных в технике офорта.

Помещенные здесь работы С. Амбарцумяна (из серии «Игра») не связаны между собой строгой повествовательной логикой: нет в них ни последовательного действия, ни главного «действующего персонажа». Особую выразительность его произведениям придает плавный переход белой, чуть тронутой краской поверхности листа к темной густой штриховке. Работы С. Амбарцумяна отличаются гибким рисунком, точно акцентирующим главное и фиксирующим детали. В них ощущается непосредственность авторского переживания и свобода технического исполнения.

Из тех немногочисленных произведений декоративного искусства, которые помещены в альбоме, в первую очередь выделим гобелены. Правда, современный армянский гобелен уступает по своему художественному качеству и разнообразию типов работам прибалтийских или московских мастеров, но разрыв этот из года в год сокращается. Доминирует среди армянских гобеленов так называемый гладкотканый, или плоский, между тем как объемных или крупноворсовых, предполагающих активное взаимодействие с интерьером общественных зданий, значительно меньше. Армянский гобелен преимущественно сюжетный, в нем находят свое стилизованно-символическое воплощение фольклорные мотивы, реже — темы литературные или исторические.

Красочностью и декоративностью отличаются представленные в альбоме образцы художественного стекла и керамики. Привлекает в них неожиданность и изысканность тональных соотношений, одухотворяющих фор-

му, оживляющих «мертвую плоть» материала. Примечательны в этом отношении декоративные вазы О. Манукяна, где цвет, «оплодотворенный» светом, словно излучается изнутри, создавая эффект самосвечения. Декоративные вазы молодого мастера обладают собственным дыханием, они не просто занимают место в пространстве, но и эстетически его «обживают». В изделиях из художественного стекла и керамики дает знать о себе тенденция к более органичному живописно-пластическому синтезу. Особо следует отметить стремление молодых армянских художников к мелодикоритмической организации декоративных форм. Сами названия произведений, такие, как «Ноктюрн» Г. Алумяна или «Осень» А. Атапяна ориентируют зрителя на соответствующие музыкальные ассоциации.

Панорама современного изобразительного искусства Армении, а точнее, его молодежного крыла, весьма многолика. Понятно, что в рамках альбома невозможно воспроизвести ее в полной мере, хотя работы, включенные сюда, способны создать о ней достаточно целостное представление.

Рано говорить об итогах деятельности молодых армянских художников — поколение это не высказалось до конца, оно находится на распутье. В стадии творческого становления недостатки естественны и неизбежны. Поэтому в нашем кратком вступительном очерке нет окончательных оценок и категорических выводов. Современный художественный процесс сложен и не всегда предсказуем: то, что сегодня кажется значительным, завтра может оказаться случайным. Мы не беремся разгадывать «механизм» последующей эволюции армянского искусства, но хочется верить, что молодые художники, не замыкая свое творчество кругом сугубо личных переживаний, приступят и к более широкому эстетическому освоению действительности, а в основе их произведений по-прежнему будут лежать национальные художественные традиции, осмысленные с учетом изобразительного опыта других народов, многонационального советского искусства. Это придаст творчеству молодых армянских художников новое качество, позволит им высказать в искусстве свое собственное, никого не цитирующее Слово.

АРА АГАСЯН

Աշուն
1983
Осень

ԱՐՈՒՀԱՆ ՈՒՌԲԵՆ

АБОВЯН РУБЕН

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1948 թ. Երևանում: 1968 թ. ավարտել է Երևանի Փ. Թերլեմեզյանի անվան գեղարվեստական ուսումնարանը: 1972 թ. մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԼՄ անդամ է 1979 թվականից:

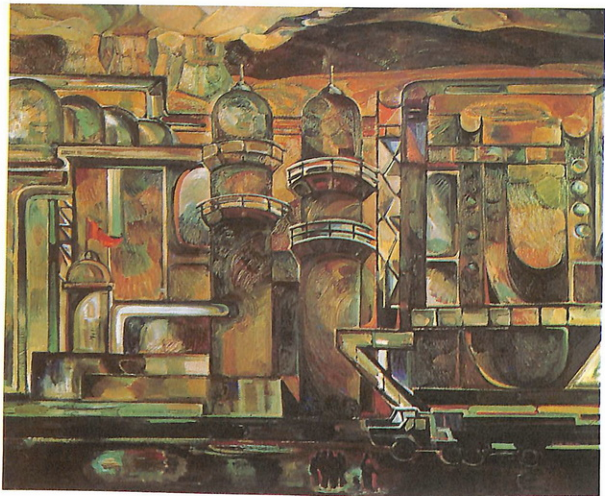
Живописец. Родился в 1948 году в Ереване. В 1968 году окончил Ереванское художественное училище им. Ф. Терлемезяна. С 1972 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1979 года — член СХ СССР.

Σπύ
1983
Πраздник

Ιωσή
1981
Игра

Արդյունաբերական Հրազդան
1983

Промышленный Раздан

ԱՐԲՆԱԶԱՆՅԱՆ ԳԱԳԻԿ

АБРАМЯН ГАГИК

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1950 թ. Երևանում: 1976 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1977 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԼՄ անդամ է 1983 թվականից:

Живописец. Родился в 1950 году в Ереване. В 1976 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1977 года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1983 года — член СХ СССР.

Աշուն
1983
Осень

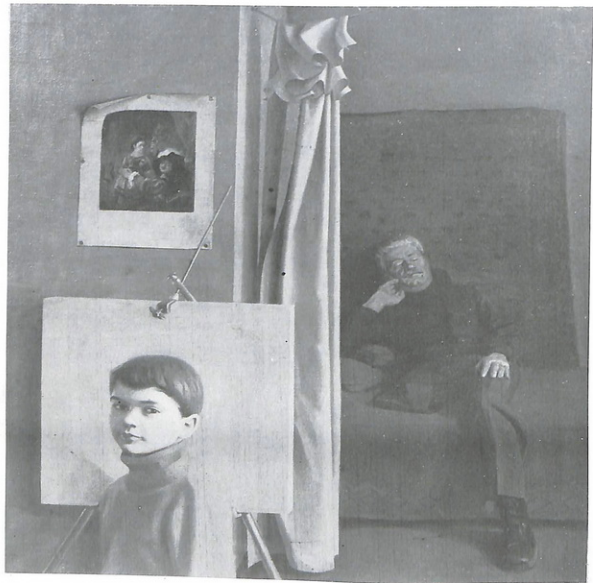
ՀԱՄԱԼՐԱՇԱՆ ՍԱՐԳԻՍ

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1956 թ. Լեւինականում: 1975 թ. ավարտել է Երևանի Փ. Թերլեմեզյանի անվան գեղարվեստական ուսումնարանը: 1970 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ԱՆՀՄԼՄ անդամ է 1984 թվականից:

ԱՄԼԱԲԱՇՅԱՆ ՏԱՐԿԻՏ

Живописец. Родился в 1956 году в г. Ленинакане Арм. ССР. В 1975 году окончил Ереванское художественное училище им. Ф. Терлемезяна. С 1970 года — участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1984 года — член СХ СССР.

Կոմպոզիցիա
1985

Композиция

ԱԶԻԶՅԱՆ ԽԱՇԱՏՈՒՐ

АЗИЗЯН ХАЧАТУР

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1948 թ. Երևանում: 1974 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1975 թ. մասնակցում է հանրապետական և համաիթյունական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԱՄ անդամ է 1979 թվականից:

Живописец. Родился в 1948 году в Ереване. В 1974 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1975 года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1979 года — член СХ СССР.

Նեղափոխության բանաստեղծները
1982

Поэты революции

ԱՂԱՄՅԱՆ ԿԱՐԵՆ

Գերանվարի: Միայն է 1946 թ. Երևանում: 1969 թ. ավարտել է Երևանի օդաօդանավագնացության ինժեներական-օդանավային ինստիտուտը: 1970 թ. մասնագիտացել է փայտաշենության, փայտաշենագործության, փայտաշենագործության արտադրության գործարարություններ: 9220 ՆՍ անդամ է 1974 թվականից:

ԱԳԱՄՅԱՆ ԿԱՐԵՆ

Զինվորացի: Ծնվել է 1946 թ. 1946 թ. Երևանում: 1969 թ. ավարտել է Երևանի օդաօդանավագնացության ինժեներական-օդանավային ինստիտուտը: 1970 թ. մասնագիտացել է փայտաշենության, փայտաշենագործության, փայտաշենագործության արտադրության գործարարություններ: 9220 ՆՍ անդամ է 1974 թվականից:

Շուրժանություն կոմերիտիության շարժերը
1981

Սրբանույն Կոմսոմոլ

Шангина
1980
Утро

Փողոց գյուղում

1983

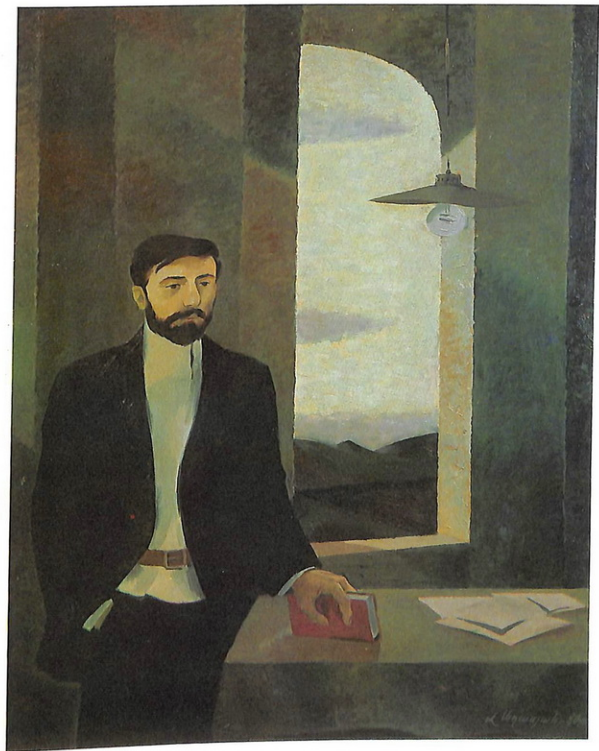
Улица в деревне

ԱԳԱՅԱՆ ԼԱՎՐԵՆՏԻ ԳԱՅԱՆ ԼԱՎՐԵՆՏԻ

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1947 թ. Բաքվում: 1975 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1976 թ. մասնակցում է հանրապետական և համաիւրոպեական ցուցահանդեսների: ՄՍՀՄ և ԽՍՀՄ անդամ է 1981 թվականից:

Живописец. Родился в 1947 году в Баку. В 1975 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1976 года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1981 года — член СХ СССР.

Բողոքի Վոկալիստ
1980
Богдан Кнунянц

Գրարներ

1982

Прядильницы

ԱՆԴՐԵԱՅԱՆ ԿԱՐԵՆ

АНДРЕАСЯН КАРЕН

Գեղանկարիչ: Մեկն է 1957 թ. Երևանում: 1979 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1981 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: 1985 թվականից ՄԱՀՄ ԱՄ Երիտասարդական միավորման անդամ է:

Живописец. Родился в 1957 году в Ереване. В 1979 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1981 года — участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1985 года — член молодежного объединения СХ СССР.

Դիլիջան

1980

Дилижан

ԱՍԱՏՐՅԱՆ ՀԱՄԼԵՏ

АСАТРЯН ГАМЛЕТ

Գեղանկարիչ: Մեվել է 1947 թ. Դիլիջանում: 1971 թ. ավարտել է երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1973 թ. մասնագիտվում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄՍՀՄ ՄՄ անդամ է 1982 թվականից:

Живописец. Родился в 1947 году в г. Дилижане Арм. ССР. В 1971 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1973 года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1982 года — член СХ СССР.

Բակ

1977

Դվորիկ

ԲԵԶԱՐՅԱՆ ՍԵՂԱ

БЕКАРЯН СЕДА

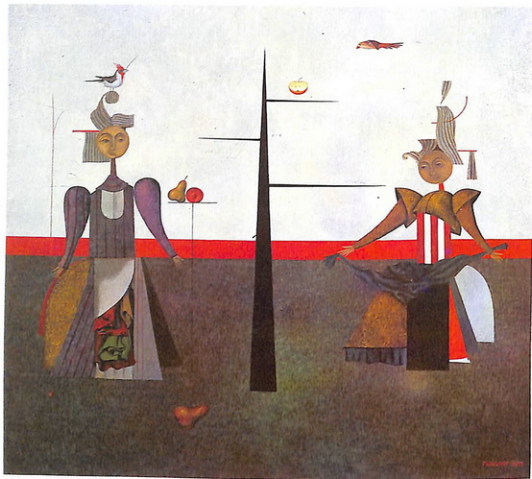

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1953 թ. Երևանում: 1978 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1978 թ. մասնակցում է հանրապետական և համաիւրոպական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԱՄ անդամ է 1982 թ. զվակայից:

Живописец. Родилась в 1953 году в Ереване. В 1978 году окончила Ереванский художественно-театральный институт. С 1978 года — участница республиканских и все-союзных выставок. С 1982 года — член СХ СССР.

Եղաշատիկի մոտ
1983
У окна

Պտղաբերություն

1983

Плодородие

ԲԱՅԱՆՈՒՐ ԱՇՈՏ

БАЯНДУР АШОТ

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1947 թ. Երևանում: 1971 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1972 թ. մասնակցում է հանրապետական, համալուրժենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԼՄ անդամ է 1976 թվականից:

Живописец. Родился в 1947 году в Ереване. В 1971 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1972 года — участник республиканских, всесоюзных и зарубежных выставок. С 1976 года — член СХ СССР.

Իմ տատը

1978

Моя бабушка

ԳԱՐՈՒԿՅԱՆ ՀԵՆՐԻԿ

ГАРУКЯН ГЕНРИК

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1950 թ. Երևանում: 1973 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1973 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄՍՀՄ ՆՄ անդամ է 1985 թվականից:

Живописец. Родился в 1950 году в Ереване. В 1973 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1973 года — участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1985 года — член СХ СССР.

Տեսիլք

1979

Видение

ԳԱԲԱԶՅԱՆ ՎԻԼԻԿ

ГАБАЗЯН ВИЛИК

Գեղանկարիչ: Հայկական ՄՍՀ վաստակավոր նկարիչ: Ծնվել է 1948 թ. Կիրովականում: 1968 թ. ավարտել է Երևանի Փ. Թերլեմեզյանի անվան գեղարվեստական ուսումնարանը: Նույն տարվանից մասնագցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄՍՀՄ ՆԱF անդամ է 1974 թվականից:

Живописец. Заслуженный художник Арм. ССР. Родился в 1948 году в г. Кировакане. В 1968 году окончил Ереванское художественное училище им. Ф. Терлемежяна. С того же года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1974 года — член СХ СССР.

Մուսա, նկարիչ, ընտանիք
1979
Муза, художник, семья

Հավերժ երիտասարդ թատրոն
1982

Вечно юный театр

Չոն թատրոնին
1982

Посвящение театру

ԳՅՈՒՄԱՐԻԱՆ ՆԵՆԵ

ГЮЛАМИРЯН НЕНЕ

Գեղանկարիչ: Մեկել է 1951 թ. Երևանում: 1978 թ. ավարտել է Լենինգրադի Մուխոմախի անվան արքայազույն գեղարվեստական ուսումնարանը: 1979 թ. մասնակցում է հանրապետական և համաիւրօրենական ցուցահանդեսների: ԱՅՀՄ ևՄ անդամ է 1983 թվականից:

Живописец. Родилась в 1951 году в Ереване. В 1978 году окончила ЛВХПУ им. В. Мухомых. С 1979 года — участница республиканских и всесоюзных выставок. С 1983 года — член СХ СССР.

Նատյուրմորտ «Հուշ»

1980

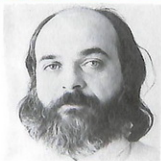
Натюрморт «Воспоминание»

ԵՐԱԶԱՐՅԱՆ ՖԵԼԻՔ

ЕГИАЗАРЯН ФЕЛИКС

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1947 թ. Երևանում: 1970 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1971 թ. մասնակցում է հանրապետական և համախորհրդային ցուցահանդեսների: ՄԱՀԱ ՄԲ անդամ է 1974 թ. զբաղվակից:

Живописец. Родился в 1947 году в Ереване. В 1970 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1971 года — участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1974 года — член СХ СССР.

Գրուղիան մոտիվ
1983
Сельский мотив

Պար
1981

Танец

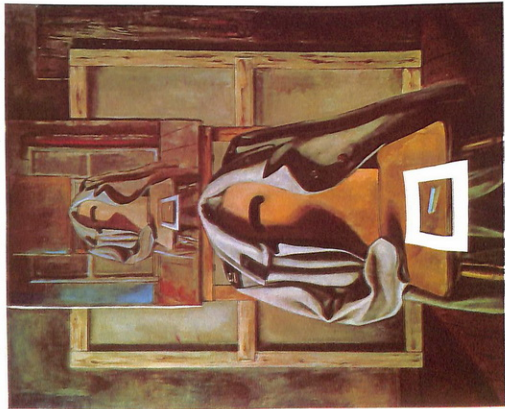
ԽԱՇԱՏՐՅԱՆ ԳԵՎՈՐԳ

ХАЧАТРЯН ГЕВОРГ

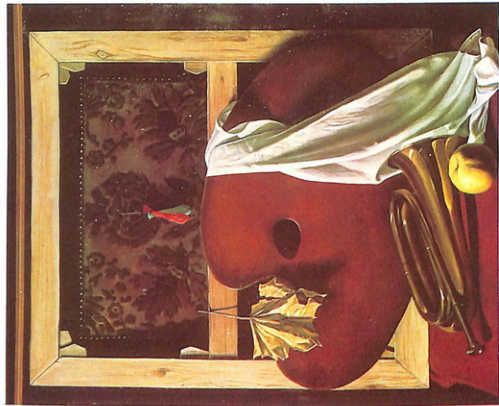
Գեղանկարիչ: Մովսէս Է 1952 թ. թափնում: 1978 թ. ավարտել է Երևանի խ. Արմյանի անվան մանկավարժական ինստիտուտը: 1980 թ. մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: 1985 թվականից ՍՍՀՄ ԼՄ անդամ է:

Живописец. Родился в 1952 году в г. Талине Арм. ССР. В 1978 году окончил Ереванский педагогический институт им. Х. Абовяна. С 1980 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1985 года — член СХ СССР.

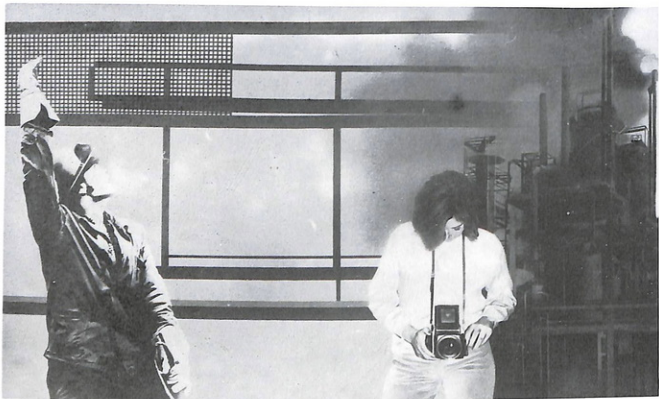

Հիւսիս Նախորդորտ
1983
Նախորդորտ с шнелю

Նախորդորտ
1982
Նախորդորտ

Երիտասարդներ

1982

Молодые

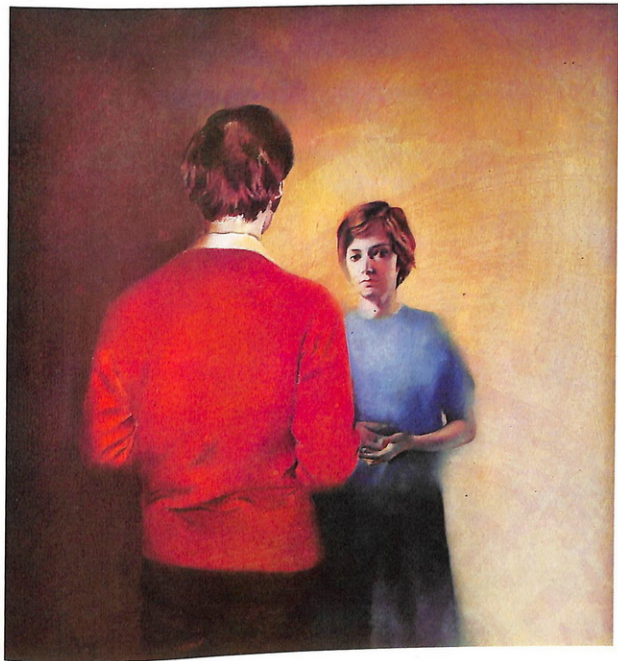

ԽԱՀԱՏՐՅԱՆ ԿԱՐԼՈՍ

ХАЧАТРЯН КАРЛОС

Գեղանկարիչ: Մեղե է 1946 թ. երևանում: 1970 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1971 թ. մասնակցում է հանրապետական, համաիւրօրենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՍՍՀՄ ՆՄ անդամ է 1976 թվականից:

Живописец. Родился в 1946 году в Ереване. В 1970 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1971 года — участник республиканских, всесоюзных и зарубежных выставок. С 1976 года — член СХ СССР.

Жуков

1976

Разговор

Երևանի մարզահամերգային համալիրի շինարարությունը
1983

Строительство спортивного комплекса в Ереване

ՄԱՇԱՏՐՅԱՆ ՌՈԲԵՐՏ

ХАЧАТРЯН РОБЕРТ

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1950 թ. Թայիսի շրջանի Գանահովիտ գյուղում: 1977 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: 1979 թվականից ՄԱՇԱՆ ԼՄ երիտասարդական միավորման անդամ է:

Живописец. Родился в 1950 году в селе Гарнаовит Талинского района Арм. ССР. В 1977 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. Участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1979 года — член молодежного объединения СХ СССР.

Տառասկով նատյուրմորտ

1980

Натюрморт с колючками

ԽԵՉՈՅԱՆ ՐԱԴԻԿ

ХЕЧОЯН РАДИК

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1947 թ. Կրասնոսելսկում: 1976 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստաթատերական ինստիտուտը: Նույն թատերական ինստիտուտում է հանրապետական և համամիութենական պետական և համամիութենական ցուցահանդեսների ՄՍՀՄ ԼՄ անդամ է 1979 թվականից:

Живописец. Родился в 1947 году в селе Красносельск Красноярского района Арм. ССР. В 1976 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1979 года — член СХ СССР.

Առաջին օդանավի հայտնությունը

1983

Явление первого самолета

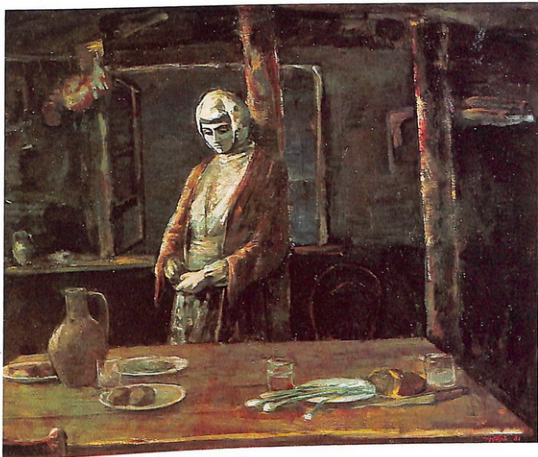

ՀԱՄԲԱՐՉՈՒՄՅԱՆ ՍԱՄՎԵԼ

Գեղանկարիչ-գրաֆիկ: Մնվել է 1953 թ. Երևանում: 1979 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Նույն տարվանից մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԱՄ անդամ է 1982 թվականից: Հայաստանի Լենինյան կոմերիտիության դպիսնիկ է (1985):

ԱՄԲԱՐՇՄՅԱՆ ՏԱՄԵԼ

Живописец, график. Родился в 1953 году в Ереване. В 1979 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. Лауреат премии Ленинского комсомола Армении (1985). С 1982 года — член СХ СССР.

Արտյունյան

1980

Ожидание

**ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ**

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1947 թ. Երևանում: 1976 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Եղել տարվանից մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների, ՄԱՀՄ ԼՄ անդամ է 1982 թվականից:

**ԱՐՄՅՈՒՆՅԱՆ
ԱՐՄՅՈՒՆ**

Живописец. Родился в 1947 году в Ереване. В 1976 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских и все-союзных выставках. С 1982 года — член СХ СССР.

Լենինը և Մյասնիկյանը

1982

Ленин и Мясникян

АКОПЯН БОРИС

ՀԱՎՈՐՅԱՆ ԲՈՐԻՍ

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1947 թ. Երևանում: 1975 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1976 թ. մասնակցում է հանրապետական, համալիրությանական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԼՄ անդամ է 1976 թվականից:

Живописец. Родился в 1947 году в Ереване. В 1975 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1976 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1976 года — член СХ СССР.

Երեկո
1980
Вечер

Բլանկար
1984
Пейзаж

Երեւան

1985

Письмо

ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ ԺՈՐՎԱ

АЙРАПЕТАН ЖОРА

Գեղանկարիչ: Մեվել է 1946 թ. Հոկտեմբերյանում: 1975 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1980 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԱՄ անդամ է 1983 թվականից:

Живописец. Родился в 1946 году в г. Октемберяне Арм. ССР. В 1975 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1980 года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1983 года — член СХ СССР.

Եղիազարներ
1982
Братья

Կիլիամ Սարոյանը Էջմիածնում
1980

Вильям Сароян в Эчмиадзине

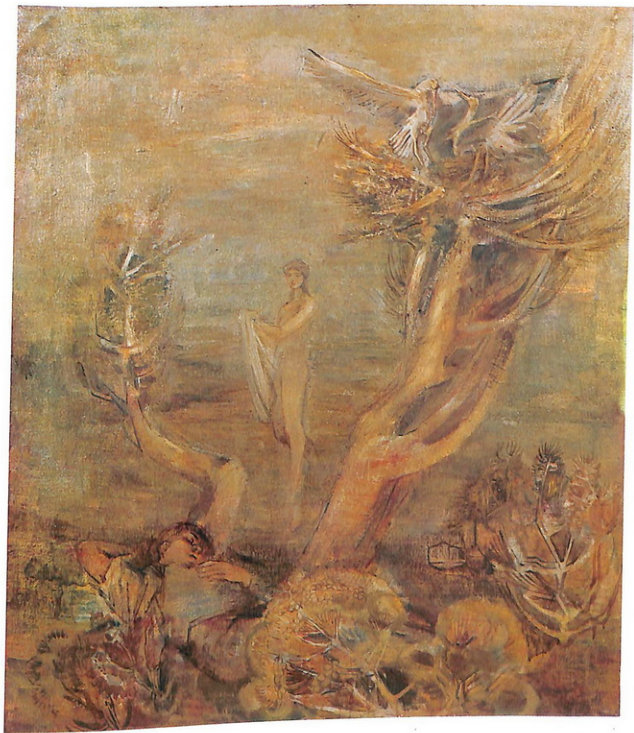

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԱՆ
ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

АРУТЮНЯН
АРУТЮН

Գեղանկարիչ: Մսկել է 1948 թ. Էջմիածնում: 1972 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՍՍՀՄ ԱՄ անդամ է 1977 թվականից:

Живописец. Родился в 1948 году в г. Эчмиадзине Арм. ССР. В 1972 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. Участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1977 года — член СХ СССР.

Հոր, ջուր, երկինք
1983

Земля, вода, небо

Նատյուրմորտ

1981

Натюрморт

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ

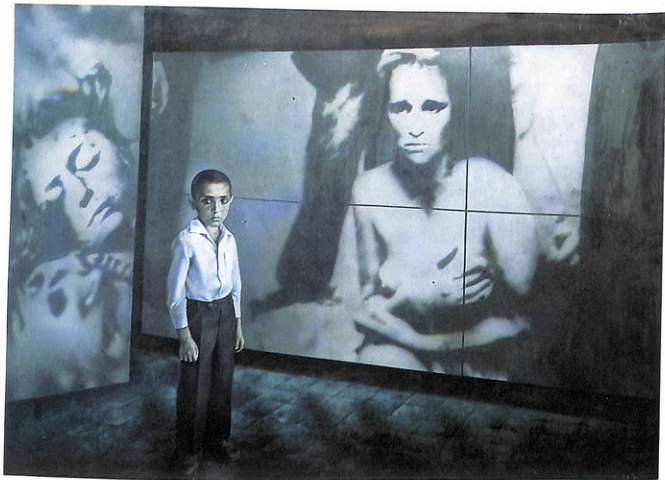
ԱՐՄՈՒՅՈՒՆՅԱՆ
ՕԳԱՆԵՍ

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1950 թ. Երևանում: 1975 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1976 թ. մասնակցում է հանրապետական, համալսարանական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԵՄ անդամ է 1982 թվականից:

Живописец. Родился в 1950 году в Ереване. В 1975 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1976 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1982 года — член СХ СССР.

Լուսանկարչական ցուցահանդեսում

1980

На фотовыставке

ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ ՍԵՐԳԵՅ

ОВСЕПЯН СЕРГЕЙ

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1947 թ. Երևանում: 1972 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1973 թ. մասնակցում է հանրապետական, համաիւրոպենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: 1974 թվականից ՄԱՀ Մ անդամ է: Հայաստանի Լենինյան կոմերիտ-միության դափնեկիր է (1982):

Живописец. Родился в 1947 году в Ереване. В 1972 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1973 года — участник республиканских, всесоюзных и зарубежных выставок. Лауреат премии Ленинского комсомола Армении (1982). С 1974 года — член СХ СССР.

Խաղաղության հեռանկար
1983

Велогонка мира

Հայրենական պատերազմի վետերան
1984

Ветеран Великой Отечественной войны

ՂԱԶԱՐՅԱՆ ՂԱԶԱՐ

КАЗАРЯН КАЗАР

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1949 թ. Դիլիջանում: 1974 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՍՍՀՄ և ԱՄՆ-ում է 1982 թվականից:

Живописец. Родился в 1949 году в г. Дилижане. В 1974 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. Участник республиканских, всесоюзных и зарубежных выставок. С 1982 года — член СХ СССР.

Աշուն
1983
Осень

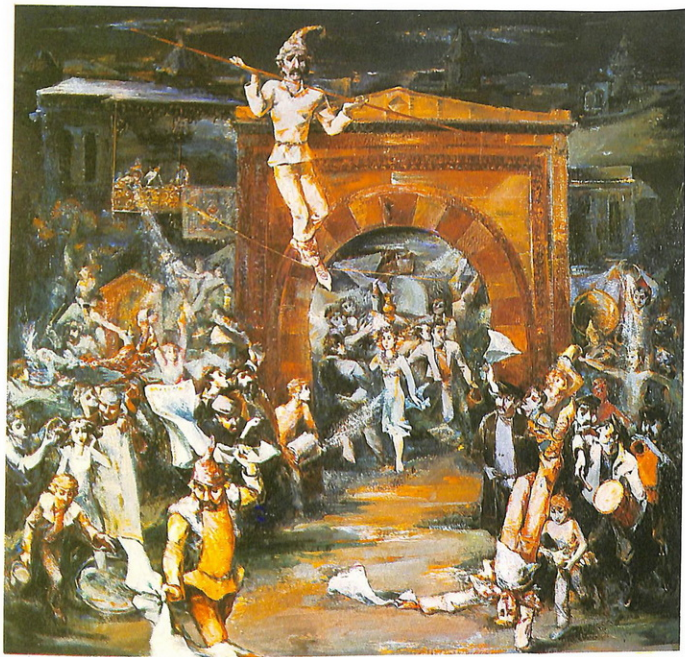
ՂՈՒԿԱՅԱՆ ԼԵՎՈՆ

ГУКАСЯН ЛЕВОН

Գեղանկարիչ: Մնվել է 1949 թ. Լենինականում: 1973 թ. ավարտել է Երևանի Փ. Թերլեմեզյանի անվան գեղարվեստական ուսումնարանը: 1973 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՍՍՀՄ ԱՄ անդամ է 1983 թվականից:

Живописец. Родился в 1949 году в г. Ленинкане. В 1973 году окончила Ереванское художественное училище им. Ф. Терлемезяна. С 1973 года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1983 года — член СХ СССР.

Գարդավառ
1982
Վարդավառ

ԴՈՒԿԱՅԱՆ ՀԱՄԲԱՐՉՈՒՄ

ГУКАСЯН
АМБАРСҮМ

Գեղանկարիչ: Մեկնել է 1953 թ. Լենինականում: 1980 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Նույն տարվանից մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ՆՄ անդամ է 1985 թվականից:

Живописец. Родился в 1953 году в г. Ленинакане. В 1980 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1985 года — член СХ СССР.

Բնակար. Արա գյուղ

1984

Пейзаж. Деревня Ара

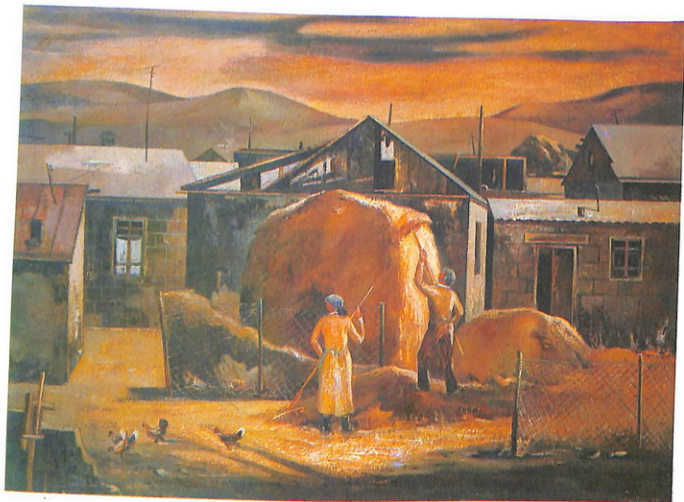
ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ ԶԱՐՈՒԻ

МУРАДЯН ЗАРУИ

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1959 թ. Երևանում: 1982 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Մասնակցում է իստրաֆետական և իսամիոթենական ցուցահանդեսների: 1986 թվականից ՍՍՀՄ Կ անդամ է:

Живописец. Родилась в 1959 году в Ереване. В 1982 году окончила Ереванский художественно-театральный институт. Участница республиканских и всесоюзных выставок. С 1986 года — член СХ СССР.

Երեկ գյուղում

1983

Вечер в деревне

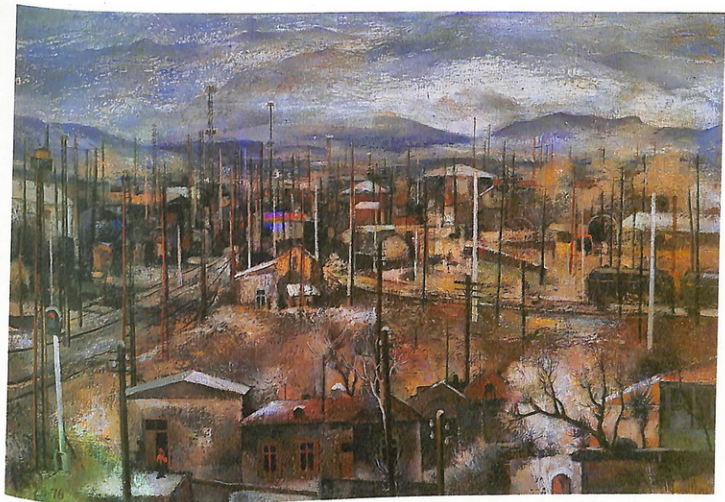
**ՄԱՐԿԱՐՅԱՆ
ՎԼԱԴԻՄԻՐ (ՎԱԼՄԱՐ)**

Գեղանկարիչ: Մնվել է 1948 թ. Լենինականում: 1972 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Լույս տարվակից մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՍՍՀՄ և Գ անդամ է 1976 թվականից:

**ՄԱՐԿԱՐՅԱՆ
ՎԼԱԴԻՄԻՐ
(ՎԱԼՄԱՐ)**

Живописец. Родился в 1948 году в г. Ленинакане. В 1972 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1976 года — член СХ СССР.

Чигирishvili
1976
Станция

Հուշեր
1983

Воспоминания

ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍ

**МАНУКЯН
МАРТИРОС**

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1947 թ. Երևանում: 1972 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1973 թ. մասնակցում է հանրապետական և համաիւրոփենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԼՄ անդամ է 1976 թ. լավանից:

Живовисен. Родился в 1947 году в Ереване. В 1972 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1973 года — участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1976 года — член СХ СССР.

Գրքով նատյուրմորտ

1983

Натюрморт с книгой

Կեսօր

1983

Полдень

ՄԵԼԵՈՆՅԱՆ ԳԱՍՊԱՐ

МЕЛКОНЯН ГАСПАР

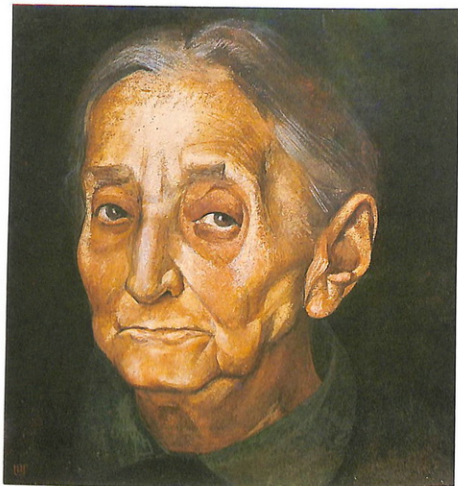

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1949 թ. Երևանում. 1974 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Մասնագիտւմ է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԼՄ անդամ է 1982 թվականից:

Живописец. Родился в 1949 году в Ереване. В 1974 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. Участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1982 года — член СХ СССР.

Երևանյան նորակառույցներ
1982
Ереванские новостройки

Տաթևիկա դիմանկարը
1973

Портрет бабушки

ՄԻՐԶՅԱՆ ԶՈՂՐԱՐ

МИРЗОЯН ЗОГРАБ

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1947 թ. Երևանում: 1970 թ. ավարտել է Մոսկվայի գեղարվեստա-արդյունաբերական բարձրագույն ուսումնարանը: 1971 թ. մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ԱՅՄ ԱՄ անդամ է 1976 թվականից:

Живописец. Родился в 1947 году в Ереване. В 1970 году окончил Московское высшее художественно-промышленное училище. С 1971 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1976 года — член СХ СССР.

Վարտանիկ

1985

Между боями

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՓԱՆԿԱՆ

Գեղամկարի: Ծնվել է 1949 թ. Երևանում: 1975 թ. ավարտել է Լենինգրադի Ռեպինի անվան գեղանկարչության ինստիտուտը: 1972 թ. մամուլ-գրքի հեղինակ է ճարտարապետությամբ, համագործ է հանրապետական, համա-միութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄշՄՄ ՆՄ անում է 1976 թվականից:

МИРЗОЯН ФАРАОН

Живописец. Родился в 1949 году в Ереване. В 1975 году окончил Ленинградский институт живописи, скульптуры и архитектуры им. И. Репина. С 1972 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1976 года — член СХ СССР.

Ա. Սարգսյանի դիմանկարը
1981
Портрет А. Саргсяна

Հանգրված
1985
Հանգրված

Ծաղիկներով կից
1984
Женщина с цветами

Նատյուրմորտ
1982

Натюрморт

ՄԻԻՐՅԱՆ ՀԱՄԱՋԱՆՊ ՄԽԻՏԱՐՅԱՆ ԱՄԱՅԱՏՍԻ

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1950 թ. Ադրբեջանական ՍՍՀ Չովդար գյուղում: 1978 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: 1982 թվականից ՍՍՀՄ ՆՄ անդամ է:

Живописец. Родился в 1950 году в селе Човдар Азерб. ССР. В 1978 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. Участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1982 года — член СХ СССР.

Մանկություն
1984
Детство

ԱՄՆԻ ՂԵՏԻԿՈՒ

Գերանկարի: Ծնվել է 1951 թ. Արդթշխանյան վյձ Բախնց գյուղում: 1973 թ. ավարտել է ԵՊՀ Գյուղատնտեսության ինստիտուտը: 1980 թ. մասնակցություն է հանդիսարտական, համահիւրդւթնական և արտասահմանյան գյուղատնտեսական ինտերպրետացիոնական ժողովարհումներին: 1981 թվականին ընդունւթ ԵՊՀ-ի ԱՊ ադրում է Հայաստանի Երկրիկան կոմիթիտիլոթյան Գերանկարի (1983):

МКРТЧЯН КАРО

Живописец. Родился в 1951 году в селе Бананч Азерб. ССР. В 1973 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1980 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. Лауреат премии Ленинского комсомола Армении (1983). С 1981 года — член СХ СССР.

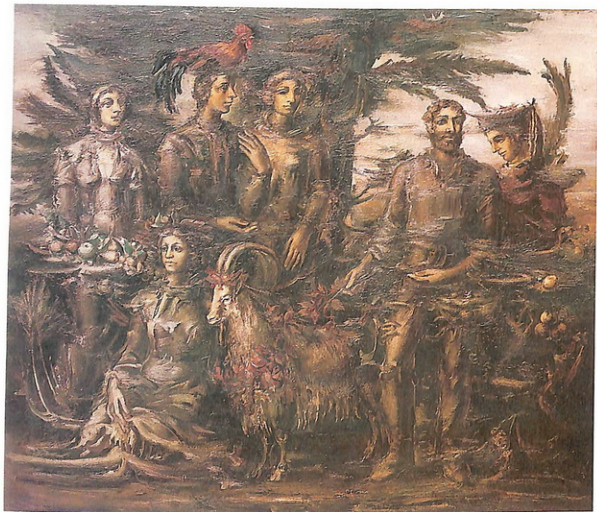

Ферд
1981
Репетиция

Сиб
1982
Праздник
Иллардцуб Иллард
1982
Забывтая мелодия

Աշխատյի տոն
1983

Осенний праздник

ԱՆԱՐՅԱՆ ԱՐԱՄ

НАЗАРЯН АРАМ

Գեղանկարիչ: Մովսէս 1948 թ. Կիրովականում: 1968 թ. ավարտել է Երևանի Փ. Թերլեմեզյանի անվան գեղարվեստական ուսումնարանը: 1968 թ. մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: 1979 թվականից ՄԱՀՄ ԿՄ անդամ է:

Живописец. Родился в 1948 году в г. Кировакане. В 1968 году окончил Ереванское художественное училище им. Ф. Терлемезяна. С 1968 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1979 года — член СХ СССР.

Զինվորի ընտանիքը

1985

Семья солдата

ՊՈԳՈՍՅԱՆ ՐԱԶՄԻԿ

ПОГОСЯН РАЗМИК

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1946 թ. Լենինականում: 1972 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստական թատերական ինստիտուտը: Նույն թատերական մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ՆՄ անդամ է 1976 թվականից:

Живописец. Родился в 1946 году в г. Ленинакане. В 1972 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1976 года — член СХ СССР.

Հաղրուժ

1982

Ամրոտ

ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ ՌՈՒԴԻԿ

ПЕТРОСЯН РУДИК

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1949 թ. Ստեփանակերտում: 1978 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1978 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀԱՄ անդամ է 1978 թվականից:

Живописец. Родился в 1949 году в г. Степанакерте Азерб. ССР. В 1978 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1978 года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1978 года — член СХ СССР.

Արվեստանոցում
1980

В мастерской

Ակացիայով Նատյուրմորտ
1980

Натюрморт с акацией

ՍԱՄԿԵԼՅԱՆ ԼՅՈՒՅԱ

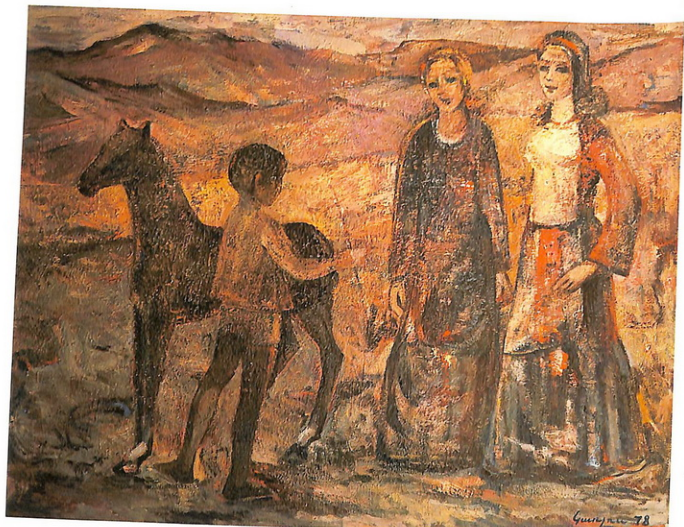
САМВЕЛЯН ЛЮСЯ

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1946 թ. Երևանում: 1968 թ. ավարտել է Երևանի Փ. Թեղենեզյանի անվան գեղարվեստական ուսումնարանը: Մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԼՄ անդամ է 1974 թվականից:

Живописец. Родилась в 1946 году в Ереване. В 1968 году окончила Ереванское художественное училище им. Ф. Терлемезяна. Участница республиканских и всесоюзных выставок. С 1974 года — член СХ СССР.

Բնակար
1981
Քյէշէ

Գարուն
1979
Весна

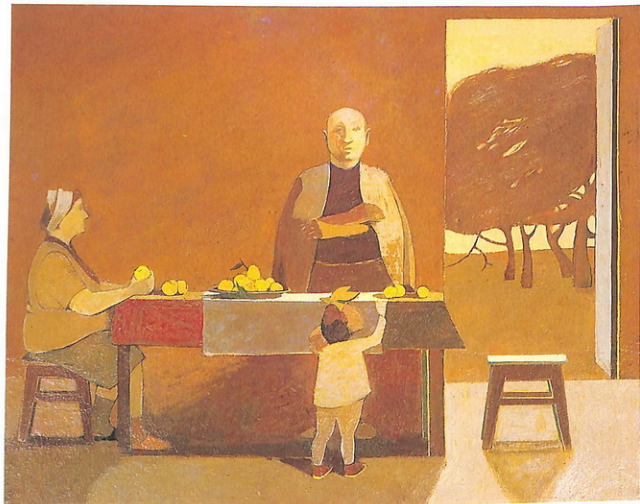
ՍԱՅԱԴՅԱՆ ԿԱՐԼԵՆ

САЯДЯН КАРЛЕН

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1948 թ. Երևանում: 1975 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1976 թ. մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄԱՄ ԱՄ անդամ է 1979 թվականից:

Живописец. Родился в 1948 году в Ереване. В 1975 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1976 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1979 года — член СХ СССР.

Մեղսագործ
1983
Сентябрь

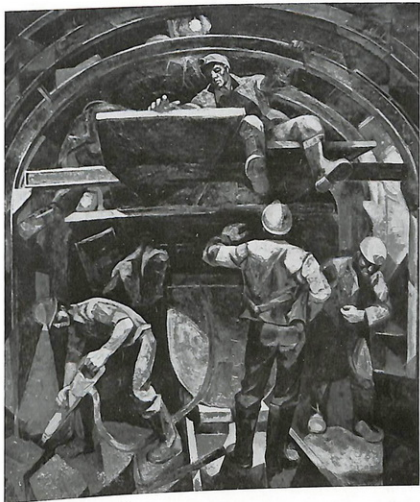
ՍԱՐԳՍՅԱՆ ԱՐԱՐԱՏ

САРГСЯН АРАРАТ

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1956 թ. Լենինականում: 1975 թ. ավարտել է Երևանի Փ. Թերլեմեզյանի անվան գեղարվեստական ուսումնարանը; 1979 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: 1984 թվականից ՄՍՀՄ ևՄ անդամ է:

Живописец. Родился в 1956 году в г. Левинакане. В 1975 году окончил Ереванское художественное училище им. Ф. Терлемезяна. С 1979 года — участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1984 года — член СХ СССР.

Նավամատույց Սևանի ափին

1979

Причал на берегу Севана

ՍԱՐԳՍՅԱՆ ՊԱՐԻՍ

Գեղանկարիչ: Մելլել է 1947 թ. Աշտարակի շրջանի Կարի գյուղում: 1977 թ. ավարտել է Երևանի ինս-գեղարվեստա-թատերական ինս-տիտուտը: 1978 թ. մասնակցում է համամիութենական ցուցահանդեսների: Բնական լճակում է 1982 թվականից:

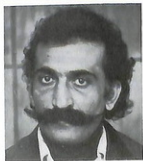
Արփա-Սևանի շինարարները

1980

Строители Арпа-Севана

ՏԱՐԿԻՍՅԱՆ ՓԱՐԻՍ

Живописец. Родился в 1947 году в селе Карби Аштаракского района Арм. ССР. В 1977 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1978 года — участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1982 года — член СХ СССР.

Առավոտյան մեղեդի

1981

Утренняя мелодия

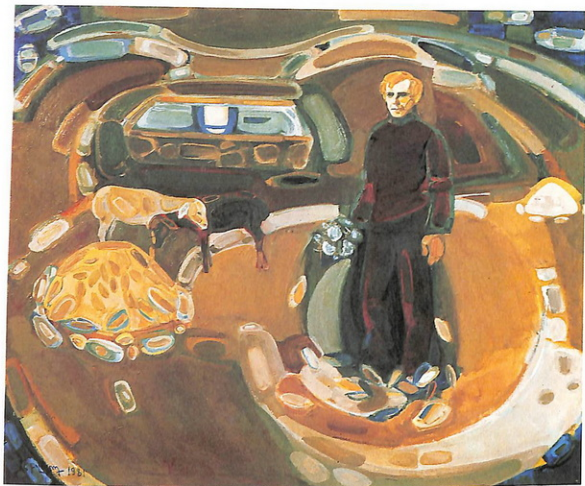
ՍԵԴՐԱԿՅԱՆ ԴԱՎԻԹ

СЕДРАКЯН ДАВИД

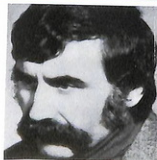
Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1955 թ. Երևանում: 1979 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Նույն տարվանից մասնակցում է հանրագիտական և համափորձեցական ցուցահանդեսների: ՍՍՀՄ ՄՍ անդամ է 1983 թվականից:

Живописец. Родился в 1955 году в Ереване. В 1979 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1983 года — член СХ СССР.

Մուշեղ Գալշոյան
1981

Мушег Галишоян

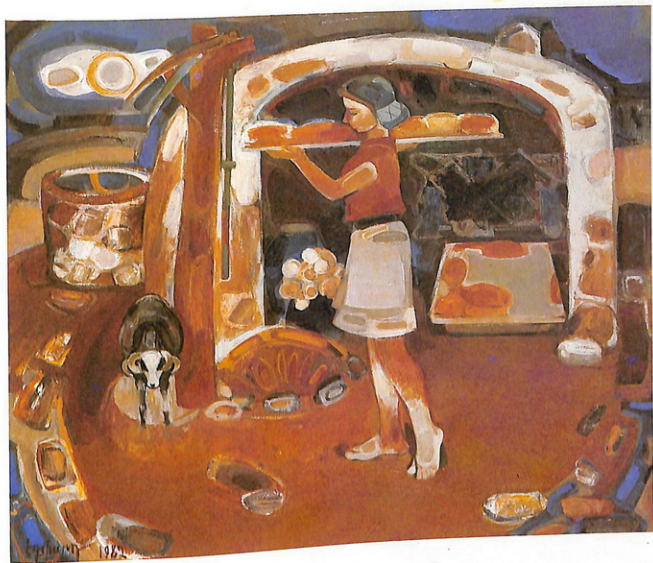

ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ ԷԴԻԿ

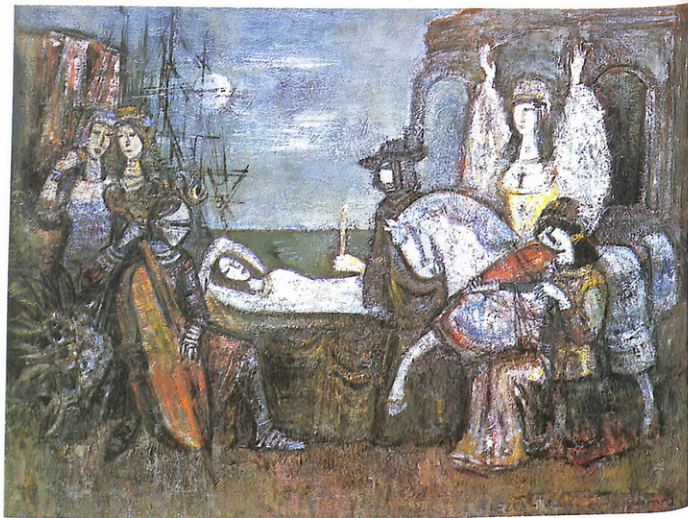
ВАРДАНЯН ЭДИК

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1946 թ. Թալինի շրջանի Վերին Թալին գյուղում: 1976 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: 1982 թվականից ՍՍՀՄ ԽՖ առնամ է:

Живописец. Родился в 1946 году в селе Верхний Талин Талинского района Арм. ССР. В 1976 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. Участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1982 года — член СХ СССР.

Завг
1982
Хлеб

Սափորի երազը

1983

Сон рыцаря

ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԲԱՐԴԱՆՅԱՆ ՎԱՐՋԱՆ

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1948 թ. Արագածի շրջանի Գնդաձոր գյուղում: 1971 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1976 թ. մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: Հայաստանի Լենինյան կոմերիտմիության դափնեկիր է (1978 թ.): ԱՅՀՄ ԱՄ անդամ է 1977 թվականից:

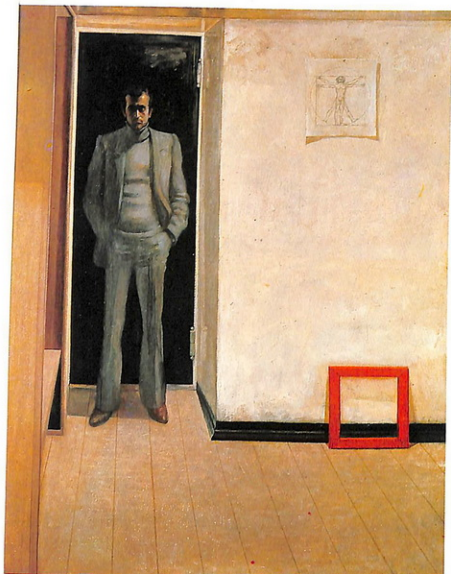
Живописец. Родился в 1948 году в селе Гиндзлор Арагацского района Арм. ССР. В 1971 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1976 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. Лауреат премии Ленинского комсомола Армении (1978). С 1977 года — член СХ СССР.

Դերասանուհի
1980
Актриса

Եղերերգություն
1983
Элегия

Ֆիզիկոս Ա. Սարգսյանի դիմանկարը
1983

Портрет физика А. Саргсяна

ՔՈՇԻՆՅԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ

КОЧИНЯН ОГАНЕС

Գեղանկարիչ: Ծնվել է 1953 թ. Երևանում: 1978 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԼՄ անդամ է 1982 թվականից:

Живописец. Родился в 1953 году в Ереване. В 1978 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. Участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1982 года — член СХ СССР.

ԳՐԱԾԻՎԱԿԱՆ ԳՐԱԾՈՒԿԱ

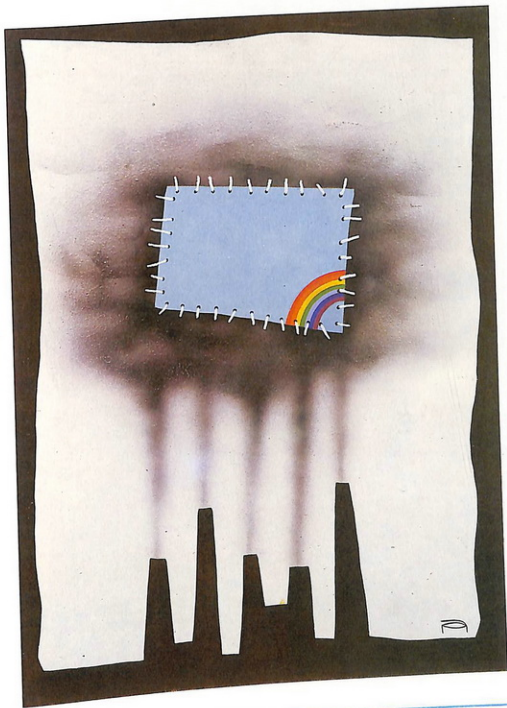
SOS

ԱՄԻՐԲԵԿՅԱՆ ԷԴՎԱՐԴ АМИРБЕКЯН ЭДВАРД

Եկարիչ-պլակատիստ: Ծնվել է 1949 թ. Վիրվանում: 1975 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1975 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՄ ևՄ անդամ է 1985 թվականից:

Художник-плакатист. Родился в 1949 году в г. Кировакане. В 1975 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1975 года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1985 года — член СХ СССР.

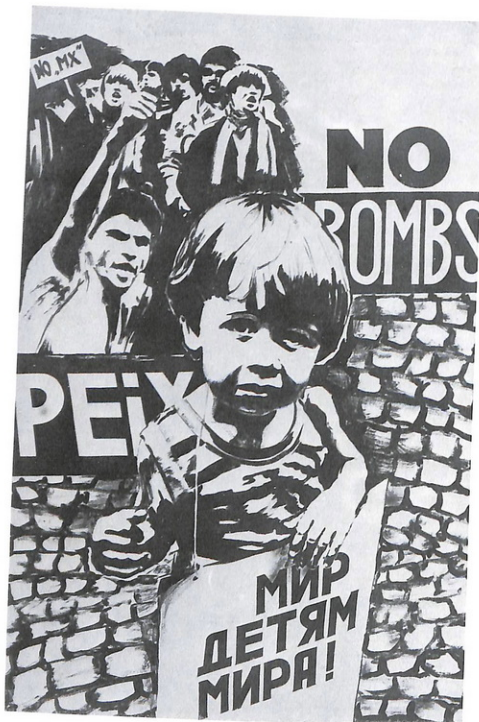
ԱՐՈՒՏՅԱՆ ՐՈՒԲԵՆ

ԱՐՈՒՏՅԱՆ ՐՈՒԲԵՆ

Եկարիչ-պլակատիստ: Ծնվել է 1947 թ. Երևանում: Ավարտել է Երևանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտի ճարտարապետական տիտուտի: 1973 թ. մասնակցում է բաժինը: 1973 թ. մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄՍՀՄ և ԽՍՀՄ-ում է 1976 թվականից:

Художник-плакатист. Родился в 1947 году в Ереване. Окончил архитектурный факультет Ереванского политехнического института. С 1973 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1976 года — член СХ СССР.

ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ ԱՐՏՈՒՆԷ

ГРИГОРЯН АРТУШ

Արտիշ-պլակատիստ: Ծնվել է 1951 թ. Լենինականում: 1979 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1979 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԿՄ անդամ է 1983 թվականից:

Художник-плакатист. Родился в 1951 году в г. Ленинакане. В 1979 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1979 года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1983 года — член СХ СССР.

ՇԵԽՅԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏ

ШЕХЯН КАРАПЕТ

Նկարիչ-պլակատիստ: Ծնվել է 1952 թ. Երևանում: 1975 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Մասնակցում է հանրապետական և համաժողովրդական ցուցահանդեսների: 1978 թվականից ՍՍՀՄ ԼՄ Երիտասարդական միավորման անդամ է:

Художник-плакатист. Родился в 1952 году в Ереване. В 1975 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. Участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1978 года — член молодежного объединения СХ СССР.

«Խաղ» շարքից

1981

Из серии «Игра»

ՀԱՄԲԱՐՇՈՒՄՅԱՆ ՍԱՄՎԵԼ

տես էջ 54

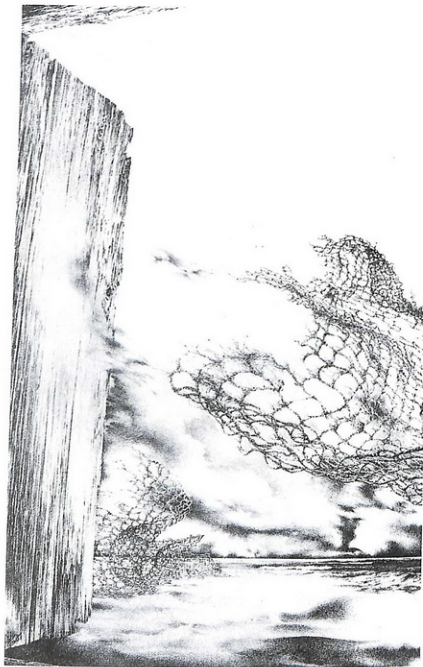
АМБАРЦУМЯН САМВЕЛ

см. стр. 54

«Խաղ» շարքից
1981

Из серии «Игра»

ՍԱՄՈՒԵԼՅԱՆ ՀԱՐՈՒՅԶՈՒՆՆ ԲԱՄՍՅՈՒՅԱՆ ԱՐՄԵՆԻԱ

Գրաֆիկ: Մուկել է 1947 թ. երեւանում: 1970 թ. ավարտել է Երևանի պետական համալսարանը: 1976 թ. մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԼՄ անդամ է 1986 թվականից:

График. Родился в 1947 году в Ереване. В 1970 году окончил Ереванский государственный университет. С 1976 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1986 года — член СХ СССР.

«Բամի» շարքից —
Ցանցեր: Թռչուն: Խոտ
1981
Из цикла «Ветер» —
Сети. Птица. Трава

ՓԱՇՅԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏ

ПАШЯН КАРАПЕТ

Կարիք-պլակատիստ: Մեկն է 1946 թ. Լենինականում: 1970 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1972 թ. մասնակցում է հանրապետական, համալրությունական և արտասահմանյան ցուցահանդեսներին: ԵՍՀՄ ԱՄ անդամ է 1974 թվականից:

Художник-плакатист. Родился в 1946 году в г. Ленинкане. В 1970 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1972 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1974 года — член СХ СССР.

РУССКАЯ СКУЛЬПТУРА

Իմ պապը

1982

Мой дед

ԱԶԱՏՅԱՆ ԺՈՐԱ

АЗАТЯН ЖОРА

Քանդակագործ: Մեկել է 1947 թ. Նոյեմբերյանի շրջանի Կողբ գյուղում: 1972 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1975 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԼՄ սնդամ է 1976 թվականից:

Скульптор. Родился в 1947 году в селе Кохб Ноемберянского района Арм. ССР. В 1972 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1975 года — участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1976 года — член СХ СССР.

Վիլյամ Սարոյան

1983

Вильям Сароян

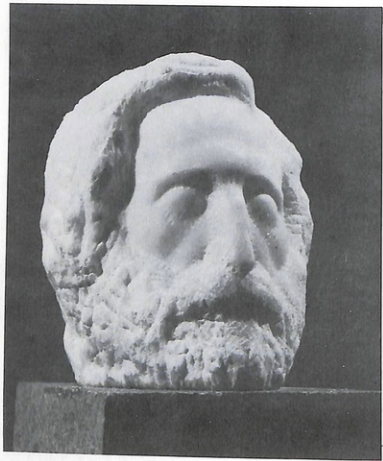
ԱՐՄԵՆՅԱՆ ՑՈԼԱԿ

АРМЕНЯН ЦОЛАК

Զանդակագործ: Ծնվել է 1948 թ. Արտաշատում: 1975 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1976 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՍՍՀՄ ԼՄ անդամ է 1984 թվականից:

Скульптор. Родился в 1948 году в г. Арташате Арм. ССР. В 1975 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1976 года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1984 года — член СХ СССР.

Նկարչի դիմաքանդակ
1981

Портрет художника

Տղամարդու դիմաքանդակ
1981

Портрет мужчины

ԲԱԴՈՒՄՅԱՆ ԳՐԻԳՈՐ

БАГУМЯН ГРИГОР

Քանդակագործ: Ծնվել է 1947 թ. Միսիանում: 1972 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Նույն տարվանից մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ՆՄ անդամ է 1976 թվականից:

Скульптор. Родился в 1947 году в г. Сисиане Арм. ССР. В 1972 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1976 года — член СХ СССР.

З. р. ш. б. з. ш.
1983

Прощание

Քերժե

1981

Борзая

ԲԱՂԿԱՍԱՐՅԱՆ ԱՇՈՏ

БАГДАСАРЯН АШОТ

Քանդակագործ: Ծնվել է 1957 թ. Երևանում: 1981 թ. ավարտել է Լենինգրադի Ռեպինի անվան գեղանկարչության, քանդակագործության և ճարտարապետության ինստիտուտը: 1978 թ. մասնակցում է հանրապետական և համաիւրօրենական ցուցահանդեսների: ՄԱՄ ԵՄ անդամ է 1983 թվականից:

Скульптор. Родился в 1957 году в Ереване. В 1981 году окончил Ленинградский институт живописи, скульптуры и архитектуры им. И. Репина. С 1978 года — участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1983 года — член СХ СССР.

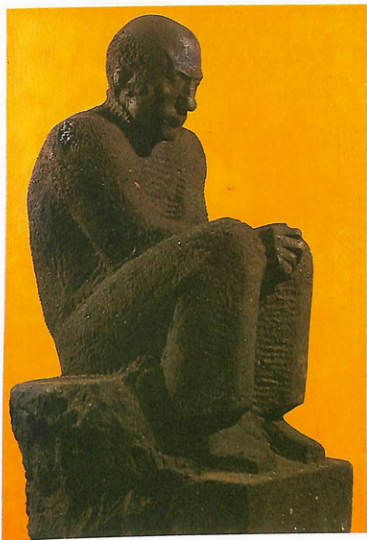
Циц
1981
Алла

ԲԱԴԿԱՍԱՐՅԱՆ ԳԵՏԻԿ ԲԱԴԿԱՍԱՐՅԱՆ ԳԵՏԻԿ

Բանդակագործ: Մնվել է 1949թ. Միսիանի շրջանի Բորիսովկա գյուղում: 1974 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1977 թ. մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ևՄ անդամ է 1979 թվականից:

Скульптор. Родился в 1949 году в селе Борисовка Сисианского района Арм. ССР. В 1974 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1977 года — участник республиканских, всесоюзных и зарубежных выставок. С 1979 года — член СХ СССР.

Հրանտ Մաթևոսյան

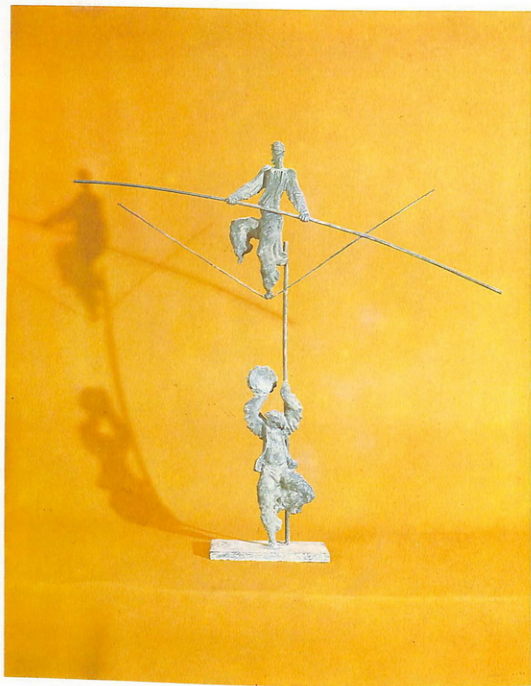
1982

Грант Матевосян

Թիկունքում («Զախով կինը»)

1983

В тылу («Женищина с хворостом»)

ԴԱՎԻԹՅԱՆ ԳԱՐԵԳԻՆ

ДАВТЯН ГАРЕГИН

Քանդակագործ: Ծնվել է 1955 թ. Հոկտեմբերյանի շրջանի Նալբանդյան գյուղում: 1978 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄՍՀՄ ՆԱ անդամ է 1983 թվականից:

Скульптор. Родился в 1955 году в селе Налбандян Октемберянского района Арм. ССР. В 1978 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. Участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1983 года — член СХ СССР.

Ճարտարապետներ
1980

Архитекторы

ՎԱՐԳԱՆՅԱՆ ՆՈՐԱՅՐ

КАРГАНЯН НОРАЙР

Բանդակագործ: Մվել է 1948 թ. Երևանում: 1970 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Նույն տարվանից մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄԱՆՄ ՆՄ անդամ է 1977 թվականից:

Скульптор. Родился в 1948 году в Ереване. В 1970 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1977 года — член СХ СССР.

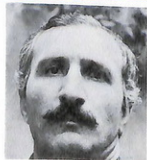

Արձագանք
1980
Յժո

Երգող երեխաները
1984

Поющие дети

ՀԱԿՈՒՅԱՆ ՄԷԼԻԿ

АКОПЯН ХАЧАТУР

Քանդակագործ: Մելիկ է 1951 թ. երևանում: 1976 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1976 թ. մասնակցում է հանրապետական և համալրությունական ցուցահանդեսների: ՄԱՅՄ ԱՄ անդամ է 1981 թվականից:

Скульптор. Родился в 1951 году в Ереване. В 1976 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1976 года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1981 года — член СХ СССР.

ՀԱՎԻՅԱՆ ՄԱՐԻԱՄ

АКОПЯН МАРИАМ

Քանդակագործ: Մեկել է 1949 թ. Երևանում: 1974 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1974 թ. մասնակցում է հանրապետական և համալսարանական ցուցահանդեսների: ՍՍՀՄ և անդամ է 1979 թվականից:

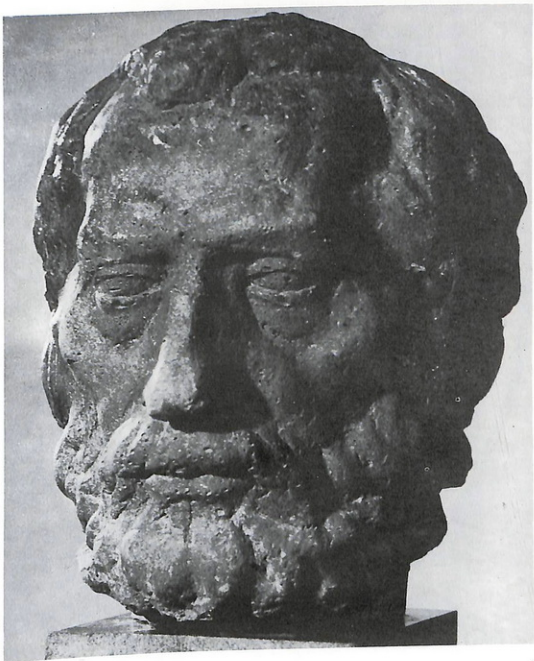
Скульптор. Родилась в 1949 году в Ереване. В 1974 году окончила Ереванский художественно-театральный институт. С 1974 года — участница республиканских и всесоюзных выставок. С 1979 года — член СХ СССР.

Սարգսյանյանի
դիմաքանդակը

1979

Портрет

Саруханяна

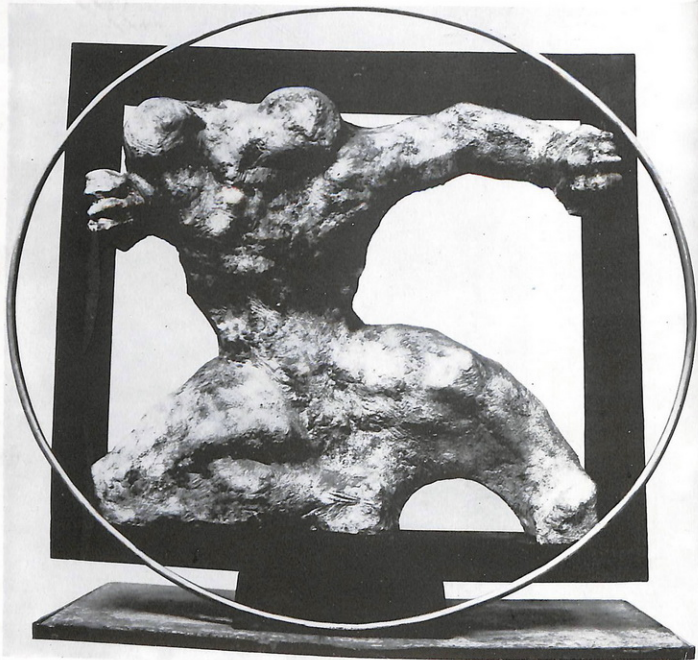
ՀԱՐՈՒՅՈՒՆՅԱՆ ԼԱԴԻԿ

АРУТЮНЯН ЛАДИК

Քանդակագործ: Մեղել է 1950 թ. Կիրովականում: 1978 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստաթատերական ինստիտուտը: Մասնակցում է հանրապետական, համալրությունական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՍՍՀՄ և ԱՄՆ-ում է 1984 թվականից:

Скульптор. Родился в 1950 году в г. Кировакане. В 1978 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. Участник республиканских, всесоюзных и зарубежных выставок. С 1984 года — член СХ СССР.

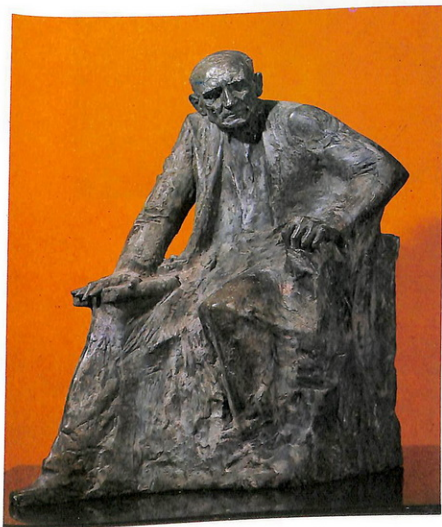
ԴԱԶԱՐՅԱՆ ՍԱՎԵԼ

КАЗАРЯН САМВЕЛ

Քանդակագործ: Ծնվել է 1949 թ. Երևանում: 1978 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1978 թ. մասնակցում է Խմբակայնական, համալուրժեական և արտասահմանյան ցուցահանդեսներին: ԱՀՀ ԱՄ անդամ է 1982 թվականից:

Скульптор. Родился в 1949 году в Ереване. В 1978 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1978 года — участник республиканских, всесоюзных и зарубежных выставок. С 1982 года — член СХ СССР.

Կանոն
1979
Կանոն

Ընկալ
1983

Росток

Դերենիկ Դեմիրճյան
1982

Дереник Демирчян

Արևիկի դիմաքանդակը
1981

Портрет Арзвик

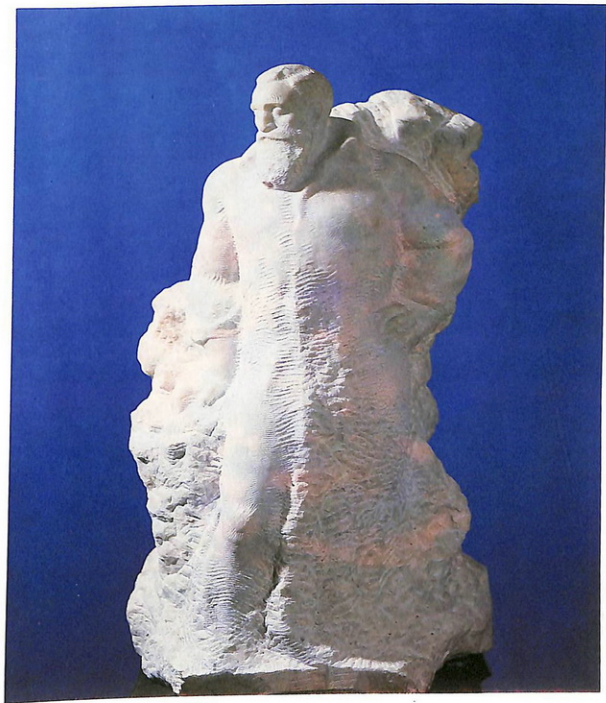

ԴԱՐԻԲՅԱՆ ԳԱՍՊԱՐ

ГАРИБЯН ГАСПАР

Բանդակագործ: Մեղել է 1950 թ. Լաիփեհանի ԽՍՀ Թաղա գյուղում: 1977 թ. ավարտել է Երևանի զենարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1979 թ. մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ԽՍՀՄ ԱՄ անդամ է 1983 թվականից:

Скульптор. Родился в 1950 году в селе Таза Нахичеванской АССР. В 1977 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1979 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1983 года — член СХ СССР.

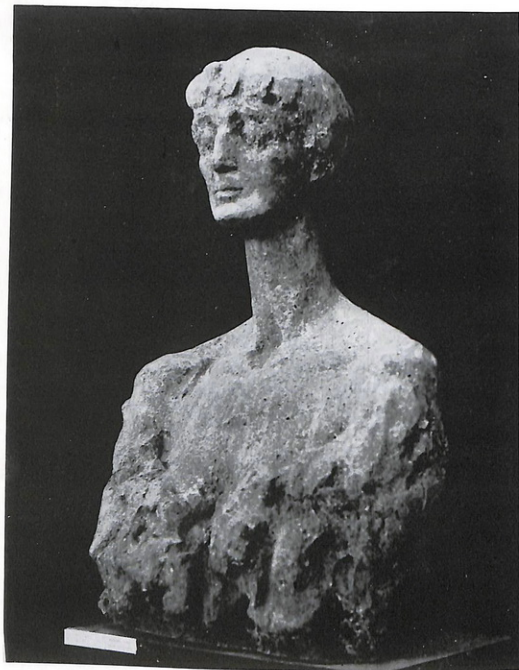

Սերգեյ Մերկուրով
1982
Sergey Merkurov

Աննա Ախմատովա

1981

Աննա Ախմատովա

ՄԱՏԻՆՅԱՆ ԶԱՄԵՏ

МАТИНЯН ГАМЛЕТ

Բանդակագործ: Մնվել է 1953 թ. Կիրովականում: 1977 թ. ազատվել է Երևանի գեղարվեստաթատերական ինստիտուտից: Նույն տարվանից մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ՆԴ անդամ է 1982 թվականից:

Скульптор. Родился в 1953 году в г. Кировакане. В 1977 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1982 года — член СХ СССР.

Տիգրան Մեծ
1977
Тигран Великий
ՊԱՊԻԿՅԱՆ ՆՈՒՍԵՓ

Քանդակագործ: Մելի է 1947 թ.
Լենինականում: 1977 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստաթատերական ինստիտուտը: Լույս տարվանից մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԼՄ անդամ է 1983 թվականից:

Չրկտոր Համբարձումյան
1982
Виктор Амбарцумян

ՊԱՊԻԿՅԱՆ ՆՈՒՍԵՓ

Սկուլպտոր. Րոժկե է 1947 թ. Երևանում: 1977 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստաթատերական ինստիտուտը: Լույս տարվանից մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԼՄ անդամ է 1983 թվականից:

Հորեղբոր տանը

1982

В гостях у дяди

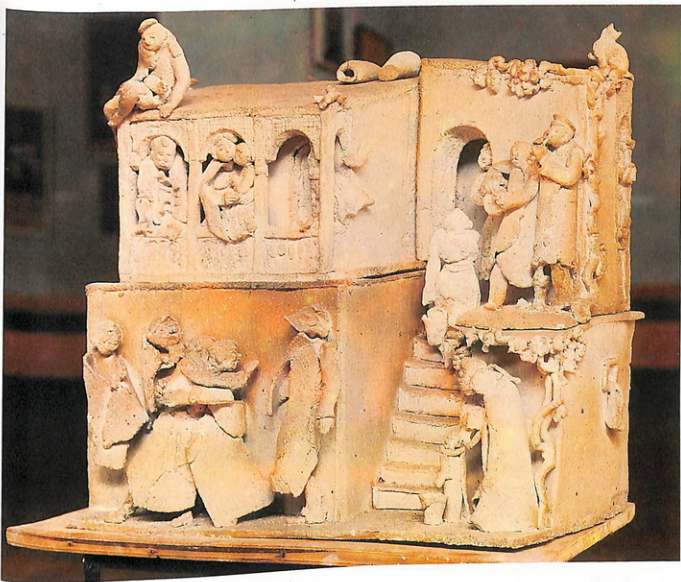
ԴԱՋԱՐՅԱՆ ԳԱԳԻԿ

КАЗАРЯН ГАГИК

Քանդակագործ: Մեկել է 1947 թ. Երևանում: 1972 թ. ավարտել է Լենինգրադի Ռեալիստական գեղանկարչության, քանդակագործության և ճարտարապետության ինստիտուտը: 1974 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԱՄ անդամ է 1976 թվականից:

Скульптор. Родился в 1947 году в Ереване. В 1972 году окончил Ленинградский институт живописи, скульптуры и архитектуры им. И. Репина. С 1974 года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1976 года — член СХ СССР.

Հուշեր Կոնդի մասին
1982

Воспоминания о Кбнде

Երեք սերունդ

1982

Три поколения

**ՋԱՆԶՈՒՄԱԶՅԱՆ
ԱԼԵԽԱՆԴՐ**

**ДЖАНДЖУГАЗЯН
АЛЕКСАНДР**

Քանդակագործ: Մեկել է 1953թ. Մոսկվայի շրջանի Վարդաբուրգի դպրոցում: 1979 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստաթատերական ինստիտուտը: Մասնակցում է հանրապետական և համաիւրոբնական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԱՄ անդամ է 1983 թվականից:

Скульптор. Родился в 1953 году в селе Вардаблур Степанаванского района Арм. ССР. В 1979 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. Участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1983 года — член СХ СССР.

Պարուհի Ն. Կարապետյան
1983
Танцовщица Н. Карпетян

ՄԱՌԿԱՆԵՐԻ ԴՊԵՆՉՄԱՌԿ

Քանդակագործ: Մուկել և 1951 թ. Ավալալական: 1976 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1977 թ. մասնակցում է համադպրոցա-կան և համախորհրդային ցու-ցահանդեսներին: 1982 ՆՄ առ-դամ է 1981 թվականին:

САРКИСЯН
БАГДАСАР

Միհրադ Նեմա Խսկաբազ

1982

Девочка с яблоком

ឃ្លាពេញលេញ

1861

Материнство

Եվ իրաբանական

1861

Тодношение

Կենաց ծառ

1980

Древо жизни

ՍԱՐԳՍՅԱՆ ՐԱՖԻԿ

САРКИСЯН РАФИК

Բանդակագործ: Մեկել է 1948թ. Երևանում: 1979 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Խոյն տարվանից մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսներ: ՄԱՀՄ ԱՄ անդամ է 1982 թվականից:

Скульптор. Родился в 1948 году в Ереване. В 1979 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1982 года — член СХ СССР.

Պարուիր Ա. Կուզնեցովայի դիմաքանդակը

1981

Портрет балерины А. Кузнецовой.

ԱՏԵՓԱՆՅԱՆ ԳԱԳԻԿ

СТЕПАНЯН ГАГИК

Քանդակագործ: Ծնվել է 1950 թ. Երևանում: 1974 թ. ավարտել է Լենինգրադի Մուխոմախի անվան գեղարվեստական բարձրագույն ուսումնարանը: 1974 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԶՀՄ ԱՄ անդամ է 1976 թվականից:

Скульптор. Родился в 1950 году в Ереване. В 1974 году окончил Ленинградское ВХПУ им. В. Мухомовой. С 1974 года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1976 года — член СХ СССР.

Կանացի դիմաքանդակ
1983

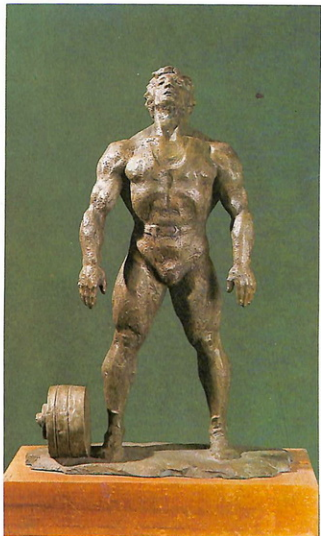
Женский портрет

ՍՏԵՓԱՆԱՆ ՀԱՐՈՒՅՈՒՆ, СТЕПАНИАН АРУТЮН

Քանդակագործ: Ծնվել է 1949 թ.
Երևանում: 1974 թ. ավարտել է
Երևանի գեղարվեստա-թատերա-
կան ինստիտուտը: 1975 թ. մաս-
նակցում է հանրապետական և
համամիութենական ժողովա-
րդական: ՄԱՀՄ ԱՄ անդամ է 1985
թվականից:

Скульптор. Родился в 1949
году в Ереване. В 1974 году
окончил Ереванский худо-
жественно-театральный ин-
ститут. С 1975 года — участ-
ник республиканских и все-
союзных выставок. С 1985 го-
да — член СХ СССР.

Յուրիկ Վարդանյան
1980

Юрик Варданян

ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ ԱՐՄԵՆԱԿ

ВАРДАНЯН АРМЕНАК

Բանդակագործ: Ծնվել է 1955 թ. Երևանում: 1979 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1979 թ. մասնակցում է հանրապետական և համաիւրոպեական ցուցահանդեսների: 1983 թվականից ՍՍՀՄ ԱԳ անդամ է:

Скульптор. Родился в 1955 году в Ереване. В 1979 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1979 года — участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1983 года — член СХ СССР.

Սարերում
1983
В горах

ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ ԼԵՎՈՆ

ВАРДАНЫАН ЛЕВОН

Բանդակագործ: Ծնվել է 1948 թ. Երևանում: 1972 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Նույն թվականից մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄՍՀՄ ՆԱ անդամ է 1976 թվականից:

Скульптор. Родился в 1948 году в Ереване. В 1972 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1976 года — член СХ СССР.

ТЕХНИЧЕСКОЕ ДЕКОРАТИВНО-
ПРОМЫСЛЕННОЕ ПРИКЛАДНОЕ
ИСКУССТВО

Դեկորատիվ կոմպոզիցիա
«Աշուն»

1982

Декоративная композиция
«Осень»

ԱՌԱՅԱՆ ԱՐՄԵՆ

АТАНЯН АРМЕН

Ավարիչ-խեցեգործ: Մնվել է 1960 թ. Երևանում: 1982 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1980 թ. մասնակցում է հանրապետական ցուցահանդեսների: 1983 թվականից ՄԱՀՄ ԼՍ Երիտասարդական միավորման անդամ է:

Художник-керамист. Родился в 1960 году в Ереване. В 1982 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1980 года участвует в республиканских выставках. С 1983 года — член молодежного объединения СХ СССР.

Խաղաղություն

1982

Միր

ԲԱՆՈՅԱՆ ՍՈՒԱ ԲԱՆՈՅԱՆ ՏՈՆԱ

Գորելենի նկարիչ: Ծնվել է 1953 թ. Երևանում: 1971 թ. ավարտել է Երևանի Փ. Թերլեմեզյանի անվան գեղարվեստական ուսումնարանը: ՍՍՀՄ ՆՄ Երիտասարդական միավորման անդամ է 1979 թ.:

Художник по гобелену. Родилась в 1953 году в Ереване. В 1971 году окончила Ереванское художественное училище им. Ф. Терлемезяна.

ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ ԼՅՈՒՂԿԻԳ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ ԼՅՈՒՂԿԻԳ

Գորելենի նկարիչ: Ծնվել է 1951 թ. Արդիկի շրջանի Ապանդարյան գյուղում: 1974 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: ՍՍՀՄ ՆՄ Երիտասարդական միավորման անդամ է 1979 թ.:

Художник по гобелену. Родился в 1951 году в селе Спандарян Армянского района Арм. ССР. В 1974 году окончил ЕрХТИ.

Դեկորատիվ կոմպոզիցիա

«Նոկտյուրն»

1982

Декоративная композиция

«Ноктюрн»

ԱՆՈՒՄՅԱՆ ԳԱԳԻԿ

АЛУМЯН ГАГИК

Կարիք-խեցեգործ: Ծնվել է 1950 թ. Գորիսի շրջանի Խնձորենկ գյուղում: 1972 թ. ավարտել է Երեւանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Լույս տարվանից մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԽՄ անդամ է 1976 թվականից:

Художник-керамист. Родился в 1950 году в селе Хнцдореск Горисского района Арм. ССР. В 1972 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1976 года — член СХ СССР.

Դեկորատիվ կոմպոզիցիա
«Լենինյան կոմերիտիության 60 տարին»

1978

Декоративная композиция
«60 лет Ленинского комсомола»

Հողի երգը

1982

Песнь земли

ԵՐԱԶԱՐՅԱՆ ՄԱՐԻՆԱ ԵԳԻԱԶԱՐՅԱՆ ՄԱՐԻՆԱ

Գործչի նկարիչ: Մովսէս Է 1960 թ. Երևանում: 1979 թ. ավարտել է Փ. Թերլեմեզյանի անվան գեղարվեստական ուսումնարանը: 1981 թվականից ՄԱՀԱՄ Երիտասարդական միավորման անդամ է:

Художник по гобелену. Родилась в 1960 году в Ереване. В 1979 году окончила Ереванское художественное училище им. Ф. Терлемезяна. С 1981 года — член молодежного объединения СХ СССР.

Գարնիտուր
«Երազանք»
1985
Դարնիտուր
«Մեղա»

ԵՍԱՅԱՆ ՌՈԲԵՐՏ

ЕСАЯН РОБЕРТ

Ուկերիչ: Ծնվել է 1951 թ. Երևանում: Ավարտել է Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան մանկավարժական ինստիտուտը: 1969 թ. մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ԱՄ անդամ է 1982 թվականից:

Ювелир. Родился в 1951 году в Ереване. Окончил Ереванский педагогический институт русского и иностранных языков им. В. Брюсова. С 1969 года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. С 1982 года — член СХ СССР.

Ուրախություն
1980

Radość

ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ՄԵԼԵՈՆ

ОГАНЕСЯН МЕЛКОН

Գործչի նկարիչ: Մսիկ է 1949 թ. Կիրովաբադում: 1974 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստաթատերական ինստիտուտը: Մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ՄՄ անդամ է 1982 թվականից:

Художник по гобелену. Родился в 1949 году в г. Кировабаде Азерб. ССР. В 1974 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. Участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1982 года — член СХ СССР.

Զինք երկինք
1985
Чистое небо

ՔԵԼՈՒՄՅԱՆ ՐԱՖԱԷԼ

Ոսկերիչ: Ծնվել է 1946 թ. Երևանում: 1972 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: Նույն տարվանից մասնակցում է հանրապետական, համամիութենական և արտասահմանյան ցուցահանդեսների: Հայաստանի Լենինյան կոմերիտիության դափնեկիր է (1973): ՍՍՀՄ ՄՖ անդամ է 1979 թվականից:

ТЕЛУМЯН РАФАЭЛ

Ювелир. Родился в 1946 году в Ереване. В 1972 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских, всесоюзных и зарубежных выставках. Лауреат премии Ленинского комсомола Армении (1973). С 1979 года — член СХ СССР.

Դեկորատիվ սկահակներ
1983

Декоративные чаши

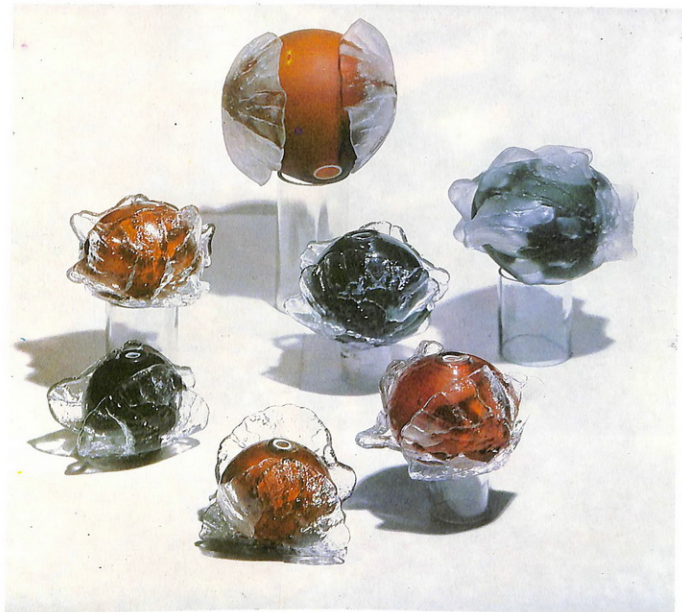
МАНУКЯН ОВИК

ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ ՇՈՒԿ

Ապակու նկարիչ: Ծնվել է 1948 թ. Գառնիում: 1974 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստա-թատերական ինստիտուտը: 1975 թ. մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՄ ԽՄ անդամ է 1982 թվականից:

Художник по стеклу. Родился в 1948 году в селе Гарни Абовянского района Арм. ССР. В 1974 году окончил Ереванский художественно-театральный институт. С 1975 года — участник республиканских и всесоюзных выставок. С 1982 года — член СХ СССР.

Դեկորատիվ սկալպներ
1983

Декоративные вазы

Գոտի
1980
Պոյս

ՍԱՀԱՎԱՆ ՍԵՐԳԵՅ

СЛАКЯН СЕРГЕЙ

Ոսկերի: Մնել է 1949 թ.
Թբիլիսիում: 1968 թ. ավարտել է
Երևանի Փ. Թերլեմեզյանի անվան
գեղարվեստական ուսումնարանը:
1970 թ. մասնակցում է հանրապե-
տական, համամիութենական և
արտասահմանյան ցուցահան-
դեսների: ՄԱՀ ՆԱ անդամ է
1979 թվականից:

Ювелир. Родился в 1949
году в Тбилиси. В 1968 году
окончил Ереванское художе-
ственное училище им. Ф. Тер-
лемезяна. С 1970 года участ-
вует в республиканских, все-
союзных и зарубежных вы-
ставках. С 1979 года — член
СХ СССР.

Աւարանքաներ
«Ասահիտ» և «Գոհար»
1985
Браслеты
«Анаит» и «Гоар»

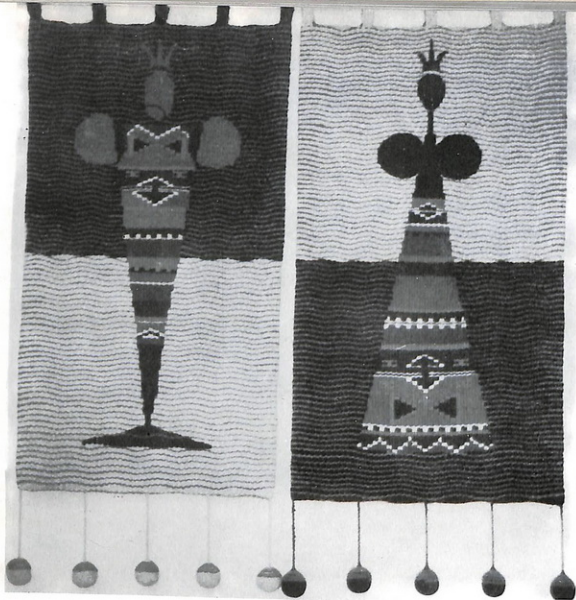
**ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ
ԱԼԵՔՍԱՆԴ**

**СТЕПАНЯН
АЛЕКСАНДР**

Ունեւորի: Յաւել է 1950 թ.
Լենինականում: 1972 թ. մասնակ-
ցում է հանրապետական, համա-
միութենական և արտասահման-
յան ցուցահանդեսների: ՍՍՀՄ և
անդամ է 1982 թվականից:

Ювелир. Родился в 1950
году в г. Ленинкане. С 1972
года — участник республикан-
ских, всесоюзных и зарубеж-
ных выставок. С 1982 года —
член СХ СССР.

Շախմատ

1982

Шахматы

ՈՍԿԵՐՉՅԱՆ ԱՍՏԻԿ ВОСКРЕСЬЯН АСТХИК

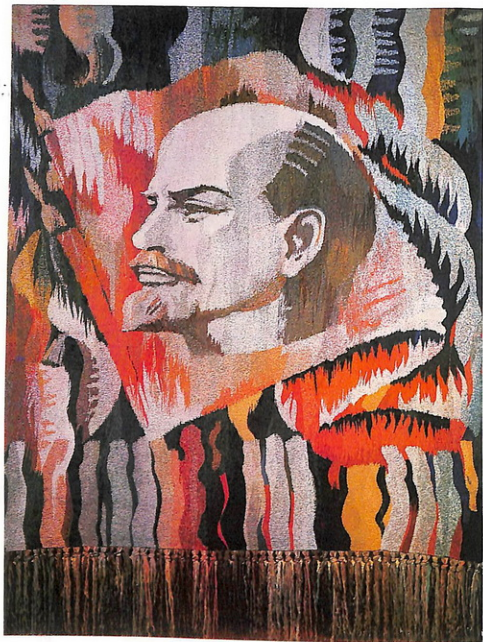

Գործերի նկարիչ: Շուկել է 1947 թ. Լենինականում: 1973 թ. ավարտել է Երևանի գեղարվեստաթատերական ինստիտուտը: Նույն տարվանից մասնակցում է հանրապետական և համամիութենական ցուցահանդեսների: ՄԱՀՄ ՆՄ անդամ է 1979 թվականից:

Художник по гобелену. Родилась в 1947 году в г. Ленинакане. В 1973 году окончила Ереванский художественно-театральный институт. С того же года участвует в республиканских и всесоюзных выставках. С 1979 года — член СХ СССР.

Մեր քարերը
1983
Ուսի քարեր

Վլադիմիր Իլիչ Լենին
1982

Владимир Ильич Ленин

**ԿԱԼԱՅԺՅԱՆ ՍՎԵՏԼԱՆԱ
КАЛАЙДЖЯН СВЕТЛАНА**

Գրեկենի նկարիչ: Մսկել է 1949 թ.
Սովետում: 1974 թ. ավարտել է Երե-
վանի գեղարվեստա-թատերական ինս-
տիտուտը: ՍՍՀՄ ՆԿ անդամ է 1982 թ.:

Художник по гобелену. Родил-
ся в 1949 году в Сухуми. В 1974
году окончила ЕРХТИ. Участница рес-
публиканских и всесоюзных выста-
вок. С 1982 года — член СХ СССР.

**ԲԱԴԴԱՍԱՐՅԱՆ ԳԱԳԻԿ
БАГДАСАРЯН ГАГИК**

Գրեկենի նկարիչ: Մսկել է 1949 թ.
Երևանում: 1971 թ. ավարտել է Երևանի
Արվեստի անվան մանկավարժական ինս-
տիտուտը: ՍՍՀՄ ՆԿ անդամ է 1982 թ.:

Художник по гобелену. Родился
в 1949 году в Ереване. В 1971 году
окончил Ереванский педагогиче-
ский институт им. Абовяна. С 1982
года — член СХ СССР.

ԿՍՏԱԼՆԳ ԿԱՏԱՂՈՐ

ԱՐՈՎՅԱՆ Ռ. Ն.

Աշուն
1983, կտ. յուղ., 32×25
Տոն
1983, կտ. յուղ., 100×195
Խաղ
1981, կտ. յուղ., 86×106

ԱՐԴԱՄԱՅԱՆ Գ. Ա.

Արդյունաբերական Հրազդան
1983, կտ. յուղ., 130×130

ՀԱՄԱԼԲԱՇՅԱՆ Ս. Տ.

Աշուն
1983, կտ. յուղ., 130×130

ԱԶԻԶՅԱՆ Խ. Ս.

Կոմպոզիցիա
1985, կտ. յուղ., 82×72
Հեղափոխության բանաստեղծները
1982, կտ. յուղ., 160×150

ԱՂԱՄՅԱՆ Կ. Գ.

Ընդունելություն կոմերիտիության շար-
քերը
1981, կտ. յուղ., 150×180
Առավոտ
1982, կտ. յուղ., 160×180

ԱՂԱՄՅԱՆ Լ. Գ.

Փողոց գյուղում
1983, կտ. յուղ., 60×80
Բոգդան Կնունյանց
1980, կտ. յուղ., 150×100

ԱՆՂԵԱՅԱՆ Կ. Ն.

Գզրարներ
1982, կտ. յուղ., 90×110

ԱՍԱՏՐՅԱՆ Հ. Մ.

Դիլիջան
1980, կտ. յուղ., 50×70

ԲԵԶԱՐՅԱՆ Ս. Ա.

Բակ
1977, կտ. յուղ., 70×50
Պատուհանի մոտ
1983, կտ. յուղ., 100×80

ԲԱՅԱՆԴՐԱՆ Ա. Ս.

Պտղաբերություն
1983, կտ. յուղ., 170×160

ԳԱՐՈՒԿՅԱՆ Հ. Ա.

Իմ տատը
1978, կտ. յուղ., 65×55

ԳԱՐԱԶՅԱՆ Վ. Գ.

Տեսիլք
1979, կտ. յուղ., 93×117

ԱԲՈՎՅԱՆ Ր. Ա.

Осень
1983, х. м., 32×25
Праздник
1983, х. м., 100×195
Игра
1981, х. м., 86×106

ԱԲՐԱՄՅԱՆ Գ. Ա.

Промышленный Раздан
1983, х. м., 130×130

ԱՄԱԼԲԱՇՅԱՆ Ս. Դ.

Осень
1983, х. м., 130×130

ԱՅԻԶՅԱՆ Խ. Տ.

Композиция
1985, х. м., 82×72
Поэты революции
1982, х. м., 160×150

ԱԳԱՄՅԱՆ Կ. Գ.

Прием в комсомол
1981, х. м., 150×180
Утро
1982, х. м., 160×180

ԱԳԱՍՅԱՆ Լ. Գ.

Улица в деревне
1983, х. м., 60×80
Богдан Кнунянц
1980, х. м., 150×100

ԱՆԴՐԵԱՍՅԱՆ Կ. Ն.

Прядильницы
1982, х. м., 90×110

ԱՏԱՏՐՅԱՆ Գ. Մ.

Дилижан
1980, х. м., 50×70

ԲԵԿԱՐՅԱՆ Տ. Ա.

Дворик
1977, х. м., 70×50
У окна
1983, х. м., 100×80

ԲԱՅԱՆԴՐԱՆ Ա. Տ.

Плодородие
1983, х. м., 170×160

ԳԱՐՈՒԿՅԱՆ Գ. Ա.

Моя бабушка
1978, х. м., 65×55

ԳԱԲԱՅՅԱՆ Վ. Գ.

Видение
1979, х. м., 93×117

Մուսա, նկարիչ, ընտանիք
1979, կտ. յուղ., 111×106
Հավերժ երիտասարդ թատրոն
1982, կտ. յուղ., 220×160

ԳՅՈՒՆՄԻՐՅԱՆ Ն. Ն.

Հոն թատրոնին
1982, կտ. յուղ., 120×100

ԵՂՈՋԱՐՅԱՆ Ֆ. Ե.

Նատյուրմորտ «Հուշ»
1980, կտ. յուղ., 100×80
Գյուղական մոտիվ
1983, կտ. յուղ., 90×130

ՌԱԶԱՏՐՅԱՆ Գ. Ս.

Պար
1981, կտ. յուղ., 110×150

ՌԱԲԵԿՅԱՆ Ա. Ե.

Շինելով նատյուրմորտ
1983, կտ. յուղ., 120×110
Նատյուրմորտ
1982, կտ. յուղ., 100×80
Ժամացույց Իզդիրից
1983, կտ. յուղ., 100×80

ՌԱԶԱՏՐՅԱՆ Կ. Կ.

Երիտասարդներ
1982, կտ. յուղ., 110×180
Զրույց
1976, կտ. յուղ., 60×53

ՌԱԶԱՏՐՅԱՆ Ռ. Ա.

Երևանի մարզահամերգային համալիրի շի-
նարարությունը
1983, կտ. յուղ., 130×120

ՌԵԶՈՅԱՆ Ռ. Ն.

Տատասկով նատյուրմորտ
1980, կտ. յուղ., 100×80

ՀԱՄԲԱՐՇՈՒՄՅԱՆ Ս. Ա.

Առաջին օդանավի հայտնությունը
1983, կտ. յուղ., 160×140

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ Հ. Հ.

Սպասում
1980, կտ. յուղ., 80×100

ՀԱԿՈՔՅԱՆ Բ. Ն.

Լենինը և Մյասնիկյանը
1982, կտ. յուղ., 200×160
Երեկո
1980, կտ. յուղ., 80×60
Բնանկար
1984, թ. ջրան., 60×80

ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ Ժ. Գ.

Նամակ
1985, կտ. յուղ., 79×68
Եղբայրներ
1982, կտ. յուղ., 170×150

Муза, художник; семья

1979, х. м., 111×106
Вечно юный театр
1982, х. м., 220×160

ГЮЛАМИРЯН Н. Х.

Посвящение театру
1982, х. м., 120×100

ЕГИАЗАРЯН Ф. Е.

Натюрморт «Воспоминание»
1980, х. м., 100×80
Сельский мотив
1983, х. м., 90×130

ХАЧАТРЯН Г. С.

Танец
1981, х. м., 110×150

ИСАБЕКЯН А. Э.

Натюрморт с шинелью
1983, х. м., 120×110
Натюрморт
1982, х. м., 100×80
Часы из Игдира
1983, х. м., 100×80

ХАЧАТРЯН К. К.

Молодые
1982, х. м., 110×180
Разговор
1976, х. м., 60×53

ХАЧАТРЯН Р. А.

Строительство спортивного
комплекса в Ереване
1983, х. м., 130×120

ХЕЧОЯН Р. Х.

Натюрморт с колечками
1980, х. м., 100×80

АМБАРЦУМЯН С. А.

Явление первого самолета
1983, х. м., 160×140

АРУТЮНЯН А. Г.

Ожидание
1980, х. м., 80×100

АКОПЯН Б. Х.

Ленин и Мясникян
1982, х. м., 200×160
Вечер
1980, х. м., 80×60
Пейзаж
1984, б. акв., 60×80

ԱՐԱՊԵՏՅԱՆ Ջ. Գ.

Письмо
1985, х. м., 79×68
Братья
1982, х. м., 170×150

ՀԱՐՈՒՅՈՒՆՅԱՆ Շ. Ա.

Վիլյամ Սարոյանը էջմիածնում
1980, կտ. յուղ., 130×150
Հող, ջուր, երկինք
1983, կտ. յուղ., 127×105

ՀԱՐՈՒՅՈՒՆՅԱՆ Շ. Ա.

Նատյուրմորտ
1981, կտ. յուղ., 50×70
Սևավոտ
1980, կտ. յուղ., 120×150

ՀՈՎԵՓՅԱՆ Ս. Ի.

Լուսանկարչական ցուցահանդեսում
1980, կտ. յուղ., 150×200
Խաղաղության հեծանվազգը
1983, կտ. յուղ., 200×150

ՊԱՋԱՐՅԱՆ Ղ. Վ.

Հայրենական պատերազմի վեներան
1984, կտ. յուղ., 130×120

ՂՈՒՎԱՅԱՆ Լ. Ա.

Աշուն
1983, կտ. յուղ., 115×120

ՂՈՒՎԱՅԱՆ Շ. Ս.

Վարդավառ
1982, կտ. յուղ., 180×160

ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ Ջ. Ս.

Բնանկար. Արա գյուղը
1984, կտ. յուղ., 55×66

ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ Վ. Մ.

Երեկո գյուղում
1983, կտ. յուղ., 80×100
Շայարան
1976, կտ. յուղ., 60×80

ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ Մ. Ա.

Հուշեր
1983, կտ. յուղ., 75×90
Գրքով Նատյուրմորտ
1983, կտ. յուղ., 75×90

ՄԵԼԵՈՆՅԱՆ Գ. Վ.

Կեսօր
1983, կտ. յուղ., 70×80
Երևանյան նորակառույցներ
1982, կտ. յուղ., 130×150

ՄԻՐԶՈՅԱՆ Ջ. Ա.

Տատիկիս դիմանկարը
1973, լեվկաս, տեմպ., 40×30
Մարտահաղթար
1985, կտ. յուղ., 80×100

ՄԻՐԶՈՅԱՆ Փ. Մ.

Ա. Սարգսյանի դիմանկարը
1981, կտ. յուղ., 125×140
Լուսություն
1985, կտ. յուղ., 180×160

ԱՐՄԵՆՅԱՆ Ա. Ա.

Вильям Сароян в Эчмиадзине
1980, х. м., 130×150
Земля, вода, небо
1983, х. м., 127×105

ԱՐՄԵՆՅԱՆ Օ. Տ.

Натюрморт
1981, х. м., 50×70
Утро
1980, х. м., 120×150

ՕՎՏԵՍՅԱՆ Տ. Ի.

На фотовыставке
1980, х. м., 150×200
Велогонка мира
1983, х. м., 200×150

ԿԱԶԱՐՅԱՆ Կ. Վ.

Ветеран Великой Отечественной войны
1984, х. м., 130×120

ԳՍԿԱՅՅԱՆ Լ. Ա.

Осень
1983, х. м., 115×120

ԳՍԿԱՅՅԱՆ Ա. Տ.

Вардавар
1982, х. м., 180×160

ՄԱՐԱԴՅԱՆ Յ. Տ.

Пейзаж. Деревня Ара.
1984, х. м., 55×66

ՄԱՐԿԱՐՅԱՆ Վ. Մ.

Вечер в деревне
1983, х. м., 80×100
Станция
1976, х. м., 60×80

ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ Մ. Ա.

Воспоминания
1983, х. м., 75×90
Натюрморт с книгой
1983, х. м., 75×90

ՄԵԼԿՈՆՅԱՆ Գ. Վ.

Полдень
1983, х. м., 70×80
Ереванские новостройки
1982, х. м., 130×150

ՄԻՐԶՈՅԱՆ Յ. Ա.

Портрет бабушки
1973, левкас, темп. 40×30
Между боями
1985, х. м., 80×100

ՄԻՐԶՈՅԱՆ Փ. Մ.

Портрет А. Саргсяна
1981, х. м., 125×140
Затишье
1985, х. м., 180×160

Ծաղիկներով կիսը
1984, կտ. յուղ., 70×50

ՄԻՐՔԱՐՅԱՆ Հ. Մ.

Նատյուրմորտ
1982, կտ. յուղ., 80×100
Մանկություն
1984, կտ. յուղ., 100×110

ՄԿՐՏՅԱՆ Կ. Մ.

Տոն
1982, կտ. յուղ., 165×175
Փորձ
1981, կտ. յուղ., 114×120
Մոռացված մեղեդի
1982, կտ. յուղ., 75×60

ՆԱԶԱՐՅԱՆ Ա. Ղ.

Աշնանային տոն
1983, կտ. յուղ., 198×180

ՊՈՂՈՍՅԱՆ Ռ. Գ.

Զինվորի ընտանիքը
1985, կտ. յուղ., 150×210

ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ Ռ. Ս.

Հաղորդ
1982, կտ. յուղ., 40×50
Արվեստանոցում
1980, կտ. յուղ., 100×115

ՍԱՎԵԼՅԱՆ Լ. Փ.

Ակացիայով նատյուրմորտ
1980, կտ. յուղ., 80×60
Բանկար
1981, կտ. յուղ., 90×60

ՍԱՅԱՂՅԱՆ Կ. Մ.

Գարուն
1979, կտ. յուղ., 120×150
Բանկար
1983, կտ. յուղ., 80×100

ՍԱՐԳՍՅԱՆ Ա. Վ.

Սեպտեմբեր
1983, կտ. յուղ., 117×137

ՍԱՐԳՍՅԱՆ Պ. Վ.

Նավամատույց Սևանի ափին
1979, կտ. յուղ., 100×100
Արփա-Սևանի շինարարները
1980, կտ. յուղ., 170×147

ՍԵՂՈՎՅԱՆ Պ. Մ.

Առավոտյան մեղեդի
1981, կտ. յուղ., 100×80

ՍԵՂՈՎՅԱՆ Վ. Մ.

Նատյուրմորտ
1982, կտ. յուղ., 120×80

ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ Է. Ս.

Մուշեղ Գալշոյան
1981, կտ. յուղ., 120×139

Женщина с цветами
1984, х. м., 70×50

ՄԽԻՏԱՐՅԱՆ Ա. Մ.

Натюрморт
1982, х. м., 80×100
Детство
1984, х. м., 100×110

ՄԿՐՏՅԱՆ Կ. Մ.

Праздник
1982, х. м., 165×175
Репетиция
1981, х. м., 114×120
Забывтая мелодия
1982, х. м., 75×60

ՆԱՀԱՐՅԱՆ Ա. Կ.

Осенний праздник
1983, х. м., 198×180

ՍՈԳՈՍՅԱՆ Ր. Գ.

Семья солдата
1985, х. м., 150×210

ՍԵՏՐՈՍՅԱՆ Ր. Ս.

Адрут
1982, х. м., 40×50
В мастерской
1980, х. м., 100×115

ՍԱՄԵԼՅԱՆ Լ. Զ.

Натюрморт с акацией
1980, х. м., 80×60
Пейзаж
1981, х. м., 90×60

ՏԱՅԱԴՅԱՆ Կ. Մ.

Весна
1979, х. м., 120×150
Пейзаж
1983, х. м., 80×100

ՏԱՐԳՅԱՆ Ա. Վ.

Сентябрь
1983, х. м., 117×137

ՏԱՐԳՅԱՆ Ս. Վ.

Причал на берегу Севана
1979, х. м., 100×100
Строители Арпа-Севана
1980, х. м., 170×147

ՏԵԴՐԱԿՅԱՆ Դ. Մ.

Утренняя мелодия
1981, х. м., 100×80

ՏԵԴՐԱԿՅԱՆ Վ. Մ.

Натюрморт
1982, х. м., 120×80

ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ Է. Ս.

Мушер Галшоян
1981, х. м., 120×139

Հաց
1982, կտ. յուղ., 155×145

ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ Վ. Վ.

Ասպետի երազը
1983, կտ. յուղ., 120×150
Դերասանուհի
1980, կտ. յուղ., 60×40
Եղերեղություն
1983, կտ. յուղ., 120×150

ՔՈՇԻՆՅԱՆ Հ. Մ.

Ֆիզիկոս Ա. Սարգսյանի դիմանկարը
1983, կտ. յուղ., 130×110

Գ Ր ա Ֆ ի կ ա

ԱՄԻՐԲԵԿՅԱՆ Է. Գ.

Պլակատ "SOS"
1982, թ. գուաշ, 100×70

ԱՐՈՒՏՉՅԱՆ Ռ. Ս.

Պլակատ «Առանց անվանման»
1982, թ. գուաշ, 105×75

ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ Ա. Հ.

Պլակատ «Խաղաղություն աշխարհի երե-
խաներին»
1984, թ. գուաշ, 108×70

ՇԵԽՅԱՆ Վ. Մ.

Պլակատ «Նկարիչները հանուն խաղաղու-
թյան»
1984, թ. գուաշ, 108×70

ՀԱՄԲԱՐՇԱՆՅԱՆ Ս. Ա.

«Խաղ» շարքից
1981, օֆորտ. ջրան., 36×39
«Խաղ» շարքից
1981, օֆորտ. ջրան., 38×33

ՍԱՄՈՒԵԼՅԱՆ Հ. Ա.

«Քամի» շարքից — Ցանցեր: Թռչուն: Խոտ
1981, լիտոգրաֆիա, 51×29

ՓՈՇՅԱՆ Վ. Պ.

Թատերական ազդագիր
1984, թ. գուաշ, 90×60

Քանդակ

ԱՋԱՏՅԱՆ Ժ. Ա.

Իմ պապը
1982, բազալտ, 60×10×15

ԱՐՄԵՆՅԱՆ Յ. Դ.

Վիլյամ Սարոյան
1983, բրոնզ, 28×30×29

ԲԱՂՈՐՅԱՆ Գ. Ո.

Նկարիչի դիմաքանդակ
1981, մարմար, 50×40×35

Хлеб

1982, х. м., 155×145

ВАРДАНЫАН В. В.

Сон рыцаря
1983, х. м., 120×150
Актриса
1980, х. м., 60×40
Элегия
1983, х. м., 120×150

КОЧИНЯН О. М.

Портрет физика А. Саргсяна
1983, х. м., 130×110

Г р а ф и к а

АМИРБЕКЯН Э. Г.

Плакат «SOS»
1982, б. гуашь, 100×70

АРУТЧЯН Р. С.

Плакат «Без названия»
1982, б. гуашь, 105×75

ГРИГОРЯН А. А.

Плакат «Мир детям мира!»
1984, б. гуашь, 108×70

ШЕХЯН К. М.

Плакат «Художники — за мир!»
1984, б. гуашь, 108×70

АМБАРЦУМЯН С. А.

Из серии «Игра»
1981, офорт, акв., 36×39
Из серии «Игра»
1981, офорт, акв., 38×33

САМУЭЛЯН А. А.

Из цикла «Ветер» — Сети. Птица.
Трава
1981, литография, 51×29

ПАШЯН К. П.

Театральная афиша
1984, б. гуашь, 90×60

С к у л ь п т у р а

АЗАТЯН Ж. А.

Мой дед
1982, базальт, 60×10×15

АРМЕНЫАН Ц. Д.

Вильям Сароян
1983, бронза, 28×30×29

БАГУМЯН Г. В.

Портрет художника
1981, мрамор, 50×40×35

Տղամարդու դիմաքանդակ
1981, բազալտ, 45×40×35
Հրաժեշտ
1983, մարմար, 70×40×90

ԲԱՂՂԱՍԱՐՅԱՆ Ա. Ս.

Քերձե
1981, փայտ, 32×25×20
Ալլա
1981, կավ, 20×10×15

ԲԱՂՂԱՍԱՐՅԱՆ Գ. Հ.

Համո Սահյան
1980, բետոն, 50×40×30
Հրանտ Մաթևոսյան
1982, տուֆ, 70×40×30
Թիկունքում («Ջախով կինը»)
1983, տուֆ, մետաղ, 85×35×30

ԴԱՎԹՅԱՆ Գ. Հ.

Լարախաղացներ
1982, բրոնզ, 100×60×30

ԿԱՐԳԱՆՅԱՆ Ն. Ս.

Ճարտարապետներ
1980, շամոտ, 50×60×30

ՀԱՎԻՐՅԱՆ Խ. Ա.

Արձագանք
1980, բրոնզ, 185×570×100
Երգող երեխաները
1984, շամոտ, 40×15×25

ՀԱՎԻՐՅԱՆ Մ. Վ.

Ուսանողուհի
1973, գիպս, 35×26×3

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ Լ. Ա.

Սարկիսյանյանի դիմաքանդակը
1979, բետոն, 50×35×30

ԴԱՋԱՐՅԱՆ Ս. Ա.

Կանոն
1979, շամոտ, փայտ, 60×60×25
Ընձյուղ
1983, բազալտ, 40×50×30
Դերերեկ Դեմիրճյան
1982, գիպս, 130×70×60

ԴԱՐԻՔՅԱՆ Գ. Ռ.

Արևիկի դիմաքանդակը
1981, մարմար, 50×60×30
Սերգեյ Մերկուրով
1982, մարմար, 85×30×30

ՄԱՏԻՆՅԱՆ Հ. Ս.

Աննա Ախմատովա
1981, բետոն, 85×53×29

ԴԱՊԻԿՅԱՆ Հ. Ա.

Տիգրան Մեծ
1977, բրոնզ, 12սմ (ավերս)

Портрет мужчины
1981, базальт, 45×40×35
Прощание
1983, мрамор, 70×40×90

БАГДАСАРЯН А. С.

Борзая
1981, дерево, 32×25×20
Алла
1981, глина, 20×10×15

БАГДАСАРЯН Г. О.

Амо Сагиян
1980, бетон, 50×40×30
Грант Матевосян
1982, туф, 70×40×30
В тылу («Женщина с хвостом»)
1983, туф, металл, 85×35×30

ДАВТЯН Г. А.

Канатоходцы
1982, бронза, 100×60×30

КАРГАНЯН Н. С.

Архитекторы
1980, шамот, 50×60×30

АКОПЯН Х. А.

Эхо
1980, бронза, 185×570×100
Поющие дети
1984, шамот, 40×15×25

АКОПЯН М. В.

Студентка
1973, гипс, 35×26×3

АРУТЮНЯН Л. А.

Портрет Сарухяна
1979, бетон, 50×35×30

КАЗАРЯН С. А.

Канон
1979, шамот, дерево, 60×60×25
Росток
1983, базальт, 40×50×30
Дереник Демирчян
1982, гипс, 130×70×60

ГАРИБЯН Г. Р.

Портрет Аревик
1981, мрамор, 50×60×30
Сергей Меркуров
1982, мрамор, 85×30×30

МАТИНЯН Г. С.

Анна Ахматова
1981, бетон, 85×53×29

ПАПИКЯН О. А.

Тигран Великий
1977, бронза, 12 см

Փիկտոր Համբարձումյան (ռեզերս)
1982, բրոնզ, 10 սմ

ՊԱՋԱՐՅԱՆ Գ. Հ.

Հորեղբոր տանը
1982, շամոտ, 60×90×32
Հուշեր Կոնկի մասին
1982, շամոտ, 80×80×46

ՋԱՆՁՈՒԱՋՅԱՆ Ա. Մ.

Երեք սերունդ
1982, բրոնզ, 45×40×28
Պարոտի և Կարապետյանը
1983, բրոնզ, 25×40×28

ՍԱՐԳՍՅԱՆ Բ. Ա.

Խնկրով աղջնակը
1982, բրոնզ, 80×50×35
Մայրություն
1981, մարմար, 80×30×40
Նվիրաբերում
1981, մարմար, 65×40×35

ՍԱՐԳՍՅԱՆ Ռ. Ա.

Կենաց ծառ
1980, փայտ, 70×60×50

ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ Գ. Կ.

Պարոտի և Կուզնեցովայի դիմաքանդակը
1981, մարմար, 70×65×45

ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ Հ. Հ.

Կանացի դիմաքանդակ
1983, ճենապակի, 50×40×30

ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ Ա. Ե.

Յուրիկ Վարդանյան
1980, բրոնզ, 40×20×10

ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ Լ. Ս.

Սարերում
1983, տուֆ, 110×40×45

Виктор Амбарцумян
1982, бронза, 10 см

КАЗАРЯН Г. О.

В гостях у дяди
1982, шамот, 60×90×32
Воспоминания о Конде
1982, шамот, 80×80×46

ДЖАНДЖУГАЗЯН А. М.

Три поколения
1982, бронза, 45×40×28
Танцовщица Н. Карапетян
1983, бронза, 25×40×28

САРКИСЯН Б. С.

Девочка с яблоком
1982, бронза, 80×50×35
Материнство
1981, мрамор, 85×30×40
Подношение
1981, мрамор, 65×40×35

САРКИСЯН Р. А.

Древо жизни
1980, дерево, 70×60×50

СТЕПАНИЯН Г. К.

Портрет балерины А. Кузнецовой
1981, мрамор, 70×65×45

СТЕПАНИЯН А. Г.

Женский портрет
1983, фарфор, 50×40×30

ВАРДАНИЯН А. Е.

Юрик Варданиян
1980, бронза, 40×20×10

ВАРДАНИЯН Л. С.

В горах
1983, туф, 110×40×45

**Դ Ե Կ Ո Ր Պ Տ Ի Կ Լ - Կ Ի Ր Պ Ն Տ -
Լ Վ Ն Վ Ր Կ Ե Ս ՈՒ**

ԱԹԱՆՅԱՆ Ա. Վ.

Դեկորատիվ կոմպոզիցիա «Աշուն»
1982, ջնարակ, կավ, անգորա, բարձրու-
թյունը՝ 10-ից մինչև 55 սմ

ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ Լ. Վ.

ԲԱՆՈՅԱՆ Ա. Ն.
Խաղաղություն
1982, 250×180

ԱԼՈՒՄՅԱՆ Գ. Վ.

Դեկորատիվ կոմպոզիցիա «Նոկտյուրն»
1982, ճենապակի, բարձրությունը՝
40-ից 60 սմ

**Д е к о р а т и в н о - п р и -
к л а д н о е и с к у с с т в о**

АТАНЯН А. В.

Декоративная композиция «Осень»
1982, глазурь, глина, ангоба, высота
от 10 до 55 см.

АВЕТИСЯН Л. В.

БАНОЯН С. Н.
Мир
1982, 250×180

АЛУМЯН Г. В.

Декоративная композиция «Ноктюрн»
1982, фарфор, высота —
от 40 до 60 см

Դեկորատիվ կոմպոզիցիա
«Լենինյան կոմերիտիության 60 տարին»
1978, շամոտ, 30×160×70

ԵՂԱՋԱՐՅԱՆ Մ. Կ.

Հողի երգը
1982, 300×200

ԵՍԱՅԱՆ Ռ. Գ.

Գարնիտուր «Երազանք»
1985, արծաթ, սերդոլիկ

ՀՈՎՀԱՆԻՄՅԱՆ Մ. Մ.

Ուրախություն
1980, 200×300

ԹԵԼՈՒՄՅԱՆ Ռ. Ա.

Ջինջ երկինք
1985, արծաթ, ակվամարին

ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ Հ. Գ.

Դեկորատիվ սկահակներ
1983, փայլատ բյուրեղապակի,
բարձրությունը՝ 20 սմ
Դեկորատիվ սկահակներ
1983, ապակի,
բարձրությունը՝ 35-ից մինչև 45 սմ

ՍԱՀԱԿՅԱՆ Ա. Ս.

Գոտի
1980, արծաթ, էմալ

ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ Ա. Ս.

Ապարանջաններ «Անահիտ» և «Գոհար»
1985, արծաթ, խրիզոպրազ

ՈՍԿԵՐՇՅԱՆ Ա. Գ.

Շախմատ
1982, 200×200
Մեր բարերը
1983, 200×110

ՎԱՍԱՋՅԱՆ Ս. Ա.

ԲԱԴՂԱՍԱՐՅԱՆ Գ. Ա.
Վլադիմիր Իլյիչ Լենին
1982, 450×300

Декоративная композиция «60
лет Ленинского комсомола», 1978,
шамот 30×160×70

ЕГИАЗАРЯН М. К.

Песнь земли
1982, 300×200

ЕСАЯН Р. Г.

Гарнитур «Мечта»
1985, серебро, сердолик

ОГАНЕСЯН М. М.

Радость
1980, 200×300

ТЕЛУМЯН Р. А.

Чистое небо
1985, серебро, аквамарин

МАНУКЯН О. Г.

Декоративные чаши
1983, матовый хрусталь, высота — 20 см
Декоративные вазы
1983, стекло, высота-от 35 до 45 см.

ՏԱԱԿՅԱՆ Ս. Ս.

Пояс
1980, серебро, эмаль

ՏԵՓԱՆՅԱՆ Ա. Ս.

Браслеты «Анаит» и «Гоар»
1985, серебро, хризопраз

ՎՕՏԿԵՐՇՅԱՆ Ա. Գ.

Шахматы
1982, 200×200
Наши камни
1983, 200×110

ԿԱԼԱՅԺՅԱՆ Ս. Ա.

ԲԱԴԴԱՏԱՐՅԱՆ Գ. Ա.
Владимир Ильич Ленин
1982, 450×300

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԿՎԱՐԻՉՆԵՐԸ
Ալբոմ

МОЛОДЫЕ ХУДОЖНИКИ АРМЕНИИ
Альбом

Խմբագիրներ՝ Օ. Ա. Մարկոսյան, Մ. Վ. Սահակյան
Գեղ. խմբագիր՝ Ջ. Ե. Գասպարյան
Տեխ. խմբագիր՝ Ս. Մ. Սիմոնյան
Վերստուգող սրբագրիչներ՝
Օ. Դ. Թերզյան, Մ. Յ. Խաչատրյան

ИБ 4692

Հանձնված է շարվածքի 28.05.86 թ.:

Ստորագրված է տպագրության 27.04.87 թ.:

ՎՖ 01115: Ֆորմատ 84×108 ¹/₁₆:

Թուղթ՝ կավճապատ: Տառատեսակ «Արարատ»,
Տպագրություն՝ օֆսեթ, 17,64 պայմ. տպ. մամ.,
73,39 պայմ. ներկ. թերթ., 12,8 հրատ մամ.:

Տպաքանակ՝ 5000: Պատվեր՝ 3842:

Գինը՝ 4 ա. 10 կոպ.: Цена 4 р. 10 коп.

(На арм. и русск. языках) Ереван, 1987

«Սովետական գրող» հրատարակչություն,
Երևան-9, Տերյան 91:

Издательство «Советакан грох»
Ереван — 9, ул. Теряна, 91.

Հայկական ՍՍՀ հրատարակչությունների,
պոլիգրաֆիայի և գրքի
առևտրի գործերի պետական կոմիտեի
ԳՈՒՆԱԿՈՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՏՊԱՐԱՆ
Երևան-82, Աղմիրալ Իսակովի պող. 48

ТИПОГРАФИЯ ЦВЕТНОЙ ПЕЧАТИ
Госкомитета Армянской ССР
по делам издательств, полиграфии
и книжной торговли.
Ереван — 82, пр. Адмирала Исакова, 48.

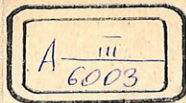

ԳԱՆ Հիմնադրար Գիտ. Գրադ.

FL0075065

ЦЕНА

111
0/6003